Թիւ 7644·17 16 ՅՈՒՆԻՍ 1911 ՈՒՐԲԱԹ

30 Juin 1911 N. 7644·17

نومرو ١٧ — ٧٦٤٤ ١٧ حزیران ١٣٢٧ جمعه

ԼՈՒՍԻՆ
LOUSSINE

10 ՓԱՐԱ.

JOURNAL ARMÉNIEN
DIRECTEUR-PROPRIÉTAIRE
S. K. BOYADJIAN
CONSTANTINOPLE-GALATA

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ՝ Ե. ՕՏԵԱՆ

بازار ایرتسندن ماعدا هر کون نشر اولنور . مدیر مسئول : پایلاق

مطبعهٔ
آره‌ولك
درسعادت — غلطه
ابونه فیأتلری پوسته اجرتیله برابر ولایات
ایچون سنه‌لکی ١٠٠ آلتی آیلغی ٥٤ غروشدر .

Բաժանորդագր. Տարեկան Վեցամսեայ
Գաւառներու » 100 » 54 գրուշ
Արտասահման » 35 » 20 ֆրք.

نسخه‌سی
١٠ پاره

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
Ս. Գ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ-ԳԱԼԱԹԻԱ
ՏՊԱՐԱՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

لوسین
یومی وسیاسی غزته
صاحب امتیاز ومدیری س . ق . بویاجیان

Երբ Պիտի Ընտրենք Պատրիարքը

Օրերն ու ամիսները իրարու կը յաջորդեն և տակաւին ո՛չ ոք կը հարցնէ թէ երբ պիտի ընտրենք Կ. Պոլսոյ պատրիարքը որուն աթոռը թափուր կը մնայ, ինչպէս թափուր են նաև Էջմիածնի ու Երուսաղէմի աթոռները։

Տեղապահի ընտրութեան ատեն ըսուեցաւ թէ քանի մը ամիս կրնանք յետաձգել պատրիարքի ընտրութիւնը փորձելու համար Մանկունի սրբազանը, և եթէ տեսնենք թէ կարող կ'ըլլայ իր տեղապահութիւնը լաւ կատարել ու գործին մէջէն ելլել, զինքը կ'ընտրենք պատրիարք, քանի որ մէջտեղը ինքզինքը հարկադրող արժանաւոր պատրիարքցու մը չունինք։

Ասիկա բաւական խելացի խորհուրդ մը թուեցաւ շատերուն և սպասողական դիրք մը բռնեցինք, հետեւելով մեր տեղապահ հօր գործունէութեան։

Այդ գործունէութիւնը, ցաւօք սրտի կը հաստատենք, փայլուն դրուագ մը չեղաւ և Մանկունի սրբազանին վրայ կատարուած փորձը աւելի ժխտական արդիւնք տուաւ։ Այնպէս որ այս միջոցիս ո՛չ թէ պատրիարքցու մը ունեցանք ձեռքի տակ պատրաստ, այլ պատրիարքական աթոռին թեկնածուներէն մէկն ալ պակսեցաւ։

Մանկունի սրբազան իր տեղապահութեան շրջանին մէջ ցոյց տուաւ թէ ֆիզիքապէս անկարող է իր պաշտօնին յոգնութիւններուն տոկալու, թէ բարոյական հեղինակութիւն մը երբեք չպիտի կրնայ ունենալ, թէ սահմանադրական պատրիարք մը ըլլալու տրամադրութիւն չունի և թէ իր վարչական կարողութիւնը թերեւս բաւական ըլլայ վանք մը կառավարելու, սակայն խիստ անբաւական է պատրիարքական իշխանութեան համար։

Բայց Մանկունի սրբազանին անձը խնդրի առարկայ չէ։ Խնդիրը այն է որ վերջապէս պէտք է ձեռնարկել պատրիարքի ընտրութեան և թէ այդ աթոռին աւելի երկար ատեն թափուր մնալը կրնայ շատ վնասակար ըլլալ ազգին համար։

Եթէ պիտի սպասենք որ կարող պատրիարքցու մը պիտի յայտնուի երկինքէն, այդ տարբեր։ Իսկ եթէ ուզենք չուզենք ձեռքի տակ գտնուած եկեղեցականներէն հատ մը պիտի գտնենք ու բերենք բազմեցունենք պատրիարքական գահին վրայ, կարծեմ պէտք չունինք ա՛լ աւելի երկարաձգելու այդ ձեւակերպութիւնը։

Զարմանալի է որ մինչեւ հիմա մեր ազգային երեսփոխաններէն ո՛չ ոք մտածեց ատենին վրայ հանելու պատրիարքական ընտրութեան հարցը։ Այս թերացումը այլեւս աններելի է։

Պատրիարքարանը կարելի չէ թողուլ իր ներկայ ողորմելի կացութեան մէջ։

Ո՛չ թէ միայն պատրիարք չունինք, այլ նոյնիսկ տարիներէ ի վեր չկրցանք շնորհքով Քափու Քէհեասի մը ունենալ և մինչեւ հիմա այդ պաշտօնը կատարողը դպրոցական ուսանող մըն է..., այո՛, այս անհաւատալի իրողութիւնը զուտ ճշմարտութիւնն է։ Երեք տարիէ ի վեր նախարարներու հետ մեր պատրիարքական յարաբերութիւնները կը կատարուին դպրոցական պատանիի մը ձեռքով որ Հուգուքի վարժարանը կը յաճախէ և իր դասերէն ու դասերու պատրաստութենէն աւելցած սուղ վայրկեանները կը զոհէ Բ. Դուռ կամ դատական նախարարութեան երթալով ու հողային խնդիրներու կամ զանազան յարաբերական հարցերու մասին բանակցութիւններ կատարելով։

Խոստովանեցէք որ ասիկա մեր ազգին համար [illegible] անօրինակ խայտառակութիւն մըն է. խայտառակութիւն մը սակայն որ երեք տարիէ ի վեր կը շարունակուի։

Նորընտիր վարչութեան առաջին պարտականութիւնն է նախ՝ շէնք շնորհք Պատրիարքարանի առաջին գործակատար մը ընտրել, առանց ձգձգումի և երկրորդ՝ դիմում ընել Ազգ. Ժողովին որ անյապաղ պատրիարքական ընտրութիւն կատարէ։

Ամօթ է այս վիճակը ազգային արժանապատուութեան համար։

Սթամպօլեան վարչութիւնը կ'երեւայ թէ իր ուշադրութեան առարկայ դարձուցեր է Գալաթիոյ ժողովարանին բարեզարդութիւնը և փոփոխութիւններ մտածեր է Դիւանին գիրքերն, աթոռներու շարուածքին և ունկնդիրներու և խմբագիրներու յատուկ տեղերուն մէջ ու այնպէս մը կարգադրեր է որ ասկէ ետք վարչապետը երբոր ժողովին մէջ խօսի, դէմքը բոլոր երեսփոխաններուն դարձած ըլլայ և ամենքը իր դէմքին վրայ յոյզը նկատելու հաճոյքէն չզրկուին, ինչպէս զրկուած էր զգայազգած երեսփոխան մը տասնօրեան թերթի մը մէջ։

Այս ամէնը աղէկ. բայց կարծեմ աւելի կենսական է քիչ մըն ալ խնդրոյ Պատրիարքարանի մէջ փոփոխութիւն մտցնել ու բարեզարդութիւններ ընել և իբրեւ սկզբնաւորութիւն՝ թո՛ղ ունենանք պատրիարք մը և առաջին գործակատար մը. Պատրիարքարանի երկու հիմնական սիւները։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ՄԱՏՆԻՉ կամ ՊԱՏՐԻԱՐՔ

Ազգային ժողովին վերջին նիստին, նորէն շատ հետաքրքրական պարագաներ պարզուեցան Երէցեան եպիսկոպոսին խնդրին շուրջը։

Իրաւ որ, եթէ ծանրակշիռ ու կենսական հարցեր գոյութիւն չունենային նոյն ժողովի օրակարգին վրայ, ապահովաբար իրեն զուարճութեան լաւագոյն ժամանց մը պիտի չի կրնար պարգեւուիլ երկինքէն։ Եւ դիտողութեան, ուսումնասիրութեան ինչ սքանչելի գիւտ, քան այս խնդիրը, չէզոք հանդիսատեսին համար։

Ամէնէն առաջ, կը կարդացուի Գերապատիւ Արքեպիսկոպոսին մէկ նամակը, ուր մեր հէք Տրէյֆիւսը արդարութիւն կը խնդրէ. կը մերժէ եղած ամբաստանութիւնները զորս զրպարտութիւն կը նկատէ և յօժարութիւն, պատրաստակամութիւն կը յայտնէ անձամբ ինքզինքը պաշտպանելու, կազմուելիք յանձնաժողովի մը առջեւ։ A la bonne heure!

Քիչ մը վերջը սակայն, Սարգիս էֆ. Խամէրեան, արդար ցասումով մը վառուած, կը խօսի իր ձեռքէն անցած սնտուկի մը մասին, զոր Երէցեան պատրիարքական պաշտօնատունը տարուած սնտուկներուն կը նմանցնէ, toute proportion gardée!

Ինչ toupet սակայն, Երէցեանինը կամ Խամէրեանինը. երկուքն ալ կ'ենթադրենք իբր պատուաւոր մարդիկ. Թէեւ Խամէրեանը շատ մօտէն կը ճանչնամ և գիտեմ թէ սուտ խօսող մարդ չէ, մինչ Երէցեանը բնաւ չեմ ճանչցած, կամ շատ շատ կը ճանչնամ իբր հին րէժիմի մէջ հռչակաւոր անզգամ կէօզէօղլուի մահրէմը, «խաֆաթար»։ Ասիկա ոչ ոք հերքեց մինչեւ հիմա։ Սպասելով որ Երէցեան Սրբազան չէ թէ հերքէ, այլ բացատրէ, արդարացնէ իր այդ մահրեմութիւնը, թող ներէ ինծի որ քիչ մը իր խօսքին պակաս հաւատք ընծայեմ քան Խամէրեանին։ Արդ, ինչ դէշ բան Խամէրեանին համար, եթէ չի կարենայ հաստատել իր ըսածը. բայց մանաւանդ ինչ անսահման ախորժելի ինքնարձակութիւն, արդարութիւն պահանջող, Տրէյֆիւս Արքեպիսկոպոսին, եթէ հաստատուին իր վրայ դրուած ծանրածանր մեղքերը։ Ինչ կարութիւն, կայրի տեղ չունի իր շուրջը բոլորը, երբ ամբողջ տարիներ, սիրտի հանդարտութեամբ իր գործած չարիքները, այսօր պիտի հրապարակ գան ու հաստատուին։ Չէ, ապահովաբար այս պայքարը, պարմանադրականութեան գիծերէն դուրս ելլալ և վերին աստիճանի շահագրգռական դարձաւ։ Ամէն օր չի տրուիր մեզ ունենալ նմանօրինակ անտանելի պարագաներ. ցնծաբար մը ներկայ ըլլալու սարսափելի տպաւորութիւնը կ'ունենամ հետզհետէ. բայց ինչ օգուտ որ, չափազանց վնասակար է ան ընդհանուր ազգային շահերու։

Այլ սակայն շատը գնաց, քիչը մնաց. քիչ մը եւս համբերութիւն. վախճանը շատ մօտ է. և շուտով պիտի տեսնենք աս մէկտեղն ալ։

Առաջին անգամ, Պալաքեան և Դուրեան վարդապետներուն համեմատաբար թեթեւ ամբաստանութիւնը եկաւ, խաֆիէի մը սեւ երեսը կանգնեցնել Երէցեան Սրբազանի սեւագրեալ մարմնին վրայ։ Հիմա, Խամէրեան էֆ.ի աւելի ծանրակշիռ յայտարարութիւնն է որ կուգայ դրդել հանրային կարծիքը. երրորդ ամբաստանութիւնը, որ իր ապացոյցներուն պիտի ընկերանայ, պիտի իջեցնէ վերջին լախտը՝ կամ... վարագոյրը, ինչու որ խեղճապէս ողբերգութիւն մըն է որ կը ներկայացուի, անհաւատալի անգթութեամբ ու անզգածութեամբ։

Բայց, պահ մը ձգենք մէկդի, սա սեւ ամբաստանութիւնները և անդրադառնանք օրակարգի խնդիրին։ Ժողովին մէջ կարդացուեցաւ Ս. Գասպարեանի մէկ դիտողագիրը, եկեղեցական ուխտը նորընտիր երեսփոխաններու ընտրութեան օրինական թերութիւններուն մասին։ Այնչափ մանրամասն, այնչափ յստակ, այնչափ ալ փաստարանուած ուսումնասիրութիւն մը քիչ անգամ կը տրուի մեզ լսել. պէտք է խոստովանիլ։ Հա՛, Երէցեանի խնդիր չէ՛ կայ. ուրիշ եօթը հոգիներ ալ կան. ամէնքն ալ ընտրուած են ապօրէն կերպով. առաջ կարելի չէ չի համոզուիլ, վերլուծելով դիտողագիրը կարդալէ վերջը, պարզապէս, մարդ Երէցեանի համոզուած ու կանխակալ կուսակից մը չըլլայ։ Եւ ճիշդ այդպէս, տասնվեց հոգիներ, որոնց համար կարեւորութիւն չունին օրինական թերութիւններ ու փաստաւոր նախընթացներ, որոնց համար խնդիր չէ միւս եօթը երեսփոխաններուն ընտրութեան վաւերացումը կամ բեկանումը, միմիայն Երէցեան Եպիսկոպոսը երեսփոխան տեսնելու անդիմադրելի պէտքէն մղուած, ձեռքերնին վեր կը վերցնեն։ Եւ առաջին անգամ ըլլալով կը յայտնուի բացորոշապէս թէ, հաշուելով նաեւ մէկ-երկու ձեռնպահներ կամ բացականեր, ընդամէնը քսան երէցեանականներ կան ժողովին մէջ, որոնք ամէն գնով, նոյնիսկ ամբաստանութիւններու և ինչ ամբաստանութիւններու տակ հեծող մէկը, երեսփոխան ընելու կազմ են, օրինական պահանջներու ալ ականջ չի կախելով։ Ալ թող խենդ բացատրեն թէ, ինչ ժողական ազնուութեամբ, ասկէ առաջ, տարբեր խնդիրներու մէջ, օրինական ամենամանրակրկիտ ընծիւղութիւն ցոյց տուող մարդիկ, մէկ անձի մը համար, և ինչ փաստաւոր անձի մը եղբ կասկածելի անձի մը համար, ամէն օրինական նկատում սանտրուցի կ'ընեն և ձեռք կը բարձրացնեն։ Իսկ անմիջական բեկանումի կողմը գտնուեցան, իրաւ է, միայն եօթը հոգի, կամ շատ շատ, նոյն միջոցին բացակայողներով, տասը հոգի։ Անդին կային, սակայն, երեսուն հոգիներ, որոնք փարանումի մէջ ըլլալով, խնդիրին՝ Նորէն Նախաձեռնութեան Դիւանին զրկուիլը քուէարկեցին. առաջինները, ուրիշ, անանց քուէն է որ վճռական դեր պիտի խաղայ։ Միայն թէ, անոնք ալ, հաւասարական բանաձեւի մը ետեւէն գացին։ Որովհետեւ խորհրդարանական յանձնաժողով մը կազմել, դատելու համար Տրէյֆիւս-Գէօրգ մը, քանի որ ամբաստանողներ կան և քանի որ ամբաստանեալն ալ ատեան կը պահանջէ։ Ես ատեան կազմելու հակառակ չեմ. նոյն իսկ պահանջողներէն եղած եմ. միայն թէ, այդ ատեանը խորհրդարանական չի կրնար ըլլալ, քանի որ Տրէյֆիւս դեռ երեսփոխան չէ, քանի որ դեռ կրնայ բեկանուիլ անոր ընտրութիւնը և այդ պարագային՝ ընտրուած յանձնաժողովը անգործութեան կը դատապարտուի։

Ինչ որ է. բանաձեւը թէեւ քուէարկուած է, բայց հաւանական է որ առարկելի մնայ, քանի որ դէպքերը պիտի [illegible] աւելի վերջը։ Մինչեւ դատական յանձնաժողովի մը կազմութիւնը, Երէցեանի ընտրութիւնը պիտի բեկանուի կամ վաւերացուի։ Կարծեմ եթէ վաւերացուի, ողբերգական ներկայացումը աւելի զգայացունց ու աւելի փայլուն պիտի

پارسده ولیعهدلر ازدحامی

پارس مخابر مخصوصمزدن :

افندم

ولیعهد سلطنت عثمانیه یوسف عزالدین افندی حضرتلری ، اون کوندنبرو پارسك مسافری اولوب ، تشریفلری عموم غزته‌لر طرفندن ، صمیمانه حسن قبول وتوجه ایله آلقیشلاندی . بنم کبی تورکیه‌نك استقبالنه مراقی بولنانلرك ، فرصتدن بالاستفاده کندی وعموم عثمانلیلرك مستقبل پدرلرینی کورمکه شتاب ایده‌جکلری بدیهیدر .

هوامز اوچ کوندنبرو مغموم . باشمز اوستنده قره بلوطلر تهدید آمیز صورتده آصیلی ، یاغمور ایسه کونش ایله برابر ظن ایدرسك‌که صاقلامباج اویونی اوینامقده ایدی .

بوصباح چوق ایرکندن شمال استاسیونه طوغری قوشدم . ایکی اوچ تورك وطنداشلرمز بندن اول اورایه کلمشلر ایدی . تورکیه‌نك ماضیسی، حال حاضری واستقبالی ... ولیٔ عهدك اتخاذ بیوره‌جقلری ترقیٔ مدنیت پولتیقه‌سی ... حقنده محاوره ایدرك عناصر ومذهب مسئله‌لرینی همان متفقاً موضوع بحث ایدوب ، هم افکار بولندق ... فکرمدن دیدمکه کاشکی بزم عثمانلی مبعوثلریمزده بزم کبی ، یکدیکرینك افکارینی قرداشجه اکلامغه غیرت ایتسه‌لر ... استاسیون تدریجاً فسلیلر ایله طولمقده ایدی . ارمنی پاپاسی ویرامشابوح افندینك جوبه‌سی ومائی قطیفه قالپاغی هرکسك نظر دقتنی جلب ایتمکده وهر ملتدن فسلیلر ورود ایتمکده ایدی .

براوفاق فسلدی ... هرکس « چاپراس سلامه » طوردی . . . ولیٔ عهد افندمز . . . ساده ومینیون البیسه‌سیله کوزل وسویملی برقیافته مالك ، مینی مینی ونازك آدملرنده ، شاهانه بریورویش صداسی دویولمقده در ...

ایشته افندم ، بتون رؤیالرمز امیدلرمز وآرزولرمز مروتکار ذاته مربوطدر ... کوزلری آلتون کوزلکلرینك آلتندن درت طرفه نظر قیلمقده ، باشیله ، طاتلی ونجیب حرکتلر وتوجهکارانه تبسملرینی هرکسه ، حتی قوندوکتورلره بیله توزیع ایتمکده ایدی ...

بعده ، پارس عثمانلی سفیری نعوم پاشانك دلالتی ایله پرنسلر واغونه کیردی. رسم سلام ایچون برر برر واغونه چیقارز ... آیاقلرم دیتره‌مکده ، نهایت مستقبل حکمدارمزك حضورنده یم ...

شیمدی‌یه قدر ، بر پرنسك حضورنده متأثر اوله‌جغمی ظن ایدر ایدم ... فقط آلداتمشم . تخت عثمانینك «اولاد اکبری» حضورنده ظاهراً صغوق قانلیلغمی محافظه ایده‌بیلدم آما ، باطناً اوحالده قاله‌مدم ... کندوسنك صوك درجه لطافتی ، بکا داخلاً بر تأثر ویورك چارپنتیسی ویردی . . . تشریفاتجیسی ، طلبه اولدیغمی سویله‌دی ... تبسم بیوردیلر ، صکره نازکانه بر تلفظ ایله بتون عمرمده فراموش ایده‌میه‌جکم پدرانه بر نصیحتده بولندیلر ...

بن نه جواب ویرملی ایدم ؟ ...

الله اوزون عمرلر ویرسون افندمزه . . .

بوافادهم « طاتسزجه » دکلمیدر ؟ سز بنم یرمده اولسه‌کز نه یاپه‌جق ایدیکز ؟ . یاواش یاواش واغوندن آشاغی ایندك ، پیدر پی ، آوستریا ارشیدوقه‌سی قارل فرانس ژوزف ، معتمده پرنس لوبقویچ وپرنس شونبورغ وقونت پول استرهازی ، ، صربستانك پرنس الکساندر وروسیه امپراطوری طرفندن ارشیدوق بوریس مواصلت ایتدیلر .

برآز صکره ایتالیا قرالی طرفندن دوق اوستا کندی زوجه‌سیله ، اسپانیا طرفندن دون فردیناند سان فلیس رفاقتیله کلدیلر. دها صکره باویریانك دوقروچ وقره‌طاغك دانیلو پرنسلری یتیشیورلر. بونلرك کافه‌سی دخی کندی خصوصی واغونلرینه یرلشدکدن صکره فرانسه جمهوریتی طرفندن کیدن وکیللر دخی آمیرال فوق وژونقره‌رولالتی ایله کندی موقعلرینه یرله‌شیرلر .

پرنس واغونلری حرکت ایتدی ... جمله‌مز دخی سلامه طوردق ، بزم ولیٔ عهد افندی حضرتلری ، پنجره‌یه یاقلاشدی، بودفعه اللریله چابوق چابوق سلاملر ویریور ... بزده رسماً اوچ دفعه مقابله ایدیورز ... واغونك برآز تباعدندن صکره ، پاپاس ویرامشابوح افندینك « سکا حق سلامت ویرسون ای بزم مستقبل امیدمز ... » دیو ، سسنی ایشتدم .

الدورادو

پارس ١٩ حزیران ١٩١١

(٦٥)

عبدالحمید وشرلوق هولمس

ایکنجی قسم :

قهرمان تورك خانمی

اوچنجی باب

خفی اجتماع

بوکره موقوف سویله‌نیلن سوزی تمامیله اکلادی . الك اول حیاتنك کندوسنه بخش ایدلدیکنی واو دقیقه‌ده ئولمیه‌جکنی اکلایه‌رق درجهٔ نهایه‌ده ممنون ومسرور اولدی. کوزلرنده لمعان ایدن حدت سونوب صغوق قانلیلغنه مالك اولدی وکندی کندینه ملاحظه ایتدی :

ـــ کورینورکه بونلر بنی کندیلرینه آلت ایتمك آرزوسنده‌درلر . . . بونلر حقیقةً چوق قورناز کمسه‌لره بکزه‌یورلر . . . بنم جسدم کندیلرینك ایشنه یارامیه‌جق وحیاتده بولنمقلغمدن استفاده ایده‌بیله‌جکلردر .

فکری ایله بوملاحظاتی ایدرك انکلیز یوکسك سس ایله :

ـــ بوکا مقابل نه شرط تکلیف ایده‌جکسکز ؟ زیرا حیاتمی بکا باغشلایه‌رق استفاده ایتمك آرزوسنده‌سکز ظن ایدرم ، دیدی .

قادین خفیفجه بر تبسم ایله :

ـــ هیچ ... بلاشرط سزی براقیورز ، دیدی .

علوجنابك بودرجه‌سی انکلیزی متأثر ایلمش اولدیغندن جواباً :

ـــ بنده بوکا مقابل ، بویریکزك سرینی برابرمده کوتوره‌رك ، یارین مملکتمه عودت ایتمکی وعد ایدرم ... بوبابده جنتلمن سوزمی سزه ویریرم ، دیدی .

ماقلاین ، هیچ اولمازسه کندسندن بوخدمتی طلب ایده‌جکلرینی فرض ایدرك ، کندولکندن آنلرکی عالی جناب کورمك ایچون بویله‌جه سویله‌مش ایدی، فقط قادینك کمال نزاکت ایله:

ـــ بالعکس ، وظیفه‌کزی عبدالحمید نزدنده کمال صداقتله ایفا ایتمکزی آرزو ایدرز ، دیمسی اوزرینه ماقلاینك حیرتی بلاهته منقلب اولدی.

ـــ فقط ، مادام ، او وقت سزی ومحل اجتماعکزی کندوسنه خبر ویرمکلکم ایجاب ایده‌جکدر .

ـــ خبر ویریکز .

ـــ اکلایورم ، میدانه چیقمش اولان بویر آرتق برشیئه یارامیه‌جقدر ، اوحالده خبر ویره‌بیلورم ، زیرا ایچنده بوندن بویله کمسه بولنمیه‌جقدر ... عبدالحمید ایسه قیالر آره‌سنده اویولمش بر زمین اوطه سندن بشقه برشیٔ بوله‌میه‌جقدر.

ـــ یاکلیورسکز ، آرزو بیورور ایسه‌کز بش کوندن ، یعنی اوکمزده‌کی چهارشنبه کونی اوکاه‌دن صوکره، تکرار بورایه تشریف بیوریکز، بزی بوراده ، هیچ اولمازسه بزدن برقسمنی اجتماع ایتمش اوله‌رق بوله‌جقسکز ، شوحالده الله سزه سلامت ویرسون .

ـــ بندخی سزی تأمین ایدرمکه، چهارشنبه کونی سزی آرامق ایچون کلیه‌جکم .

ـــ بالعکس ، سویله‌مش اولدیغم کبی ، رجا ایدرز وظیفه‌کزی بحق ایفا ایتملیسکز وبزی توقیف ایچون چهارشنبه کونی کلملیسکز ... حتی سزی سربست براقمق ایچون بونی بزم طرفمزدن برشرط مقامنده تلقی ایده‌بیلورسکز .

انکلیز ، تعاطی ایدلمش اولان بوسوزلردن صوك درجه شاشیره‌رق « عجبا بو آدملر بنم برونه‌می ؟ کولیورلر » دیو ملاحظه ایتدی .

قادین همان کوزلکلی برکنجه خطاباً :

ـــ لطفاً موسیو ماقلاینی دلیکدن طیشاری چیقارمغه رفاقت ایدیکز دیدی .

صوکره انکلیزه‌دونه‌رك سوزینه دوام ایله:

ـــ کوریورم که سوزلرم سزه غریبجه کورینیور ، فقط سزه رفاقت ایده‌جك اولان دوستمز هرشیئی سزه بیلدیره‌جك واو وقت حرکتمزك غریب اولمدیغنی اکلایه‌جقسکز . موسیو ماقلاین ، ویزیته‌کزدن ممنون اولدق وتکرار کوروشمك شرفنه نائلیتمزی تمنی ایدرز ، دیدی .

انکلیز حاضرونه باش اکوب سلام ویردی ورهبری ایله طیشاری چیقه‌جغی صرده قادین کندوسنه خطاباً :

ـــ عفو ایدرسکز موسیو ، سزه بر بشقه سؤالمز دها واردر ، دیدی .

ـــ بیورکز .

ـــ بزم بوکیزلی یرمزك کلیدینی آچمق ایچون آناختارك کیزلی لغتنی بیلمك لازم ایدی، بونی نصل کشف ایده‌بیلدیکز ؟ .

ـــ بوخصوصده زیاده‌جه زحمت چکمش اولدیغمی اعتراف ایدرم ، M·A حرفلریله باشلایان یکی‌واسکی بتون لغتلری خاطره کتوروب تجربه ایتمك لازم ایدی... نهایت راهب قیافتنده بریسنك سزك ایله برابر بولنمسی، کتاب مقدسك سوزلرینی تجربه ایتمك ایچون بکا برفکر ویردی، ماران آتا سوزینی بوصورتله بولدم. M·A حرفلرینك نظر دقتمی جلب ایتمسنه کلنجه بوبابده تفصیلات اعطاسنه حاجت یوقدر ... بویله‌جه قربانلرکزك اوزرینه بوحرفلری تمغالامق تدبیرسزلکنده بولنمش اولماسه ایدیکز ، بلکه شوحالده یکدیکرمزی طانیمق قابل اوله‌میه‌جق ایدی .

ـــ ویرمش اولدیغکز ایضاحاتدن طولایی تشکرلر ایدرم ، شمدی کیده‌بیلورسکز .

ماقلاین ، کندی رهبری ایله دلیکدن طیشاری چیقوب ، بردقیقه صوکره مغاره‌نك مدخلنه واصل اولدی . رهبرك بللیسز برمعرفتیله قپو آچیلوب ایکیسی برلکده طیشارییه چیقدیلر .

انکلیز طیشارینك سرین هواسنی یوتمغه باشلادی، زیرا مغاره‌نك باصقین هواسی کندوسنی راحتسز ایتمش ایدی. هرطرف قرانلق وسماده ایسه یلدیزلر پارلامقده ایدی .

ماقلاین رهبری اولان کنجه خطاباً :

ـــ سز هر حالده آرقداشلرکزك یانه دونه‌جککز ظن ایدرم ، دیدی .

ـــ خیر ، [illegible] وسزده معلوم دکلدر ،

سزی یولکزی شاشیرمامقلغی ایچون اسکدار واپور

ըլլայ: Այդ պարագային, ես պիտի փափաքէի որ, Պալաքեանէն ու Նամէքեանէն վերջը գալիք երրորդ ու վճռական ամբաստանողը, սպասէր այն օրուան, որ Երէցեան Սրբազան առաջին անգամ պիտի գար բազմիլ Երսափոխանի այնքան բաղձացուած այն աթոռը որ իր և իրեններուն երազովը, իբր թէ Երուսաղէմի Պատրիարքութեան աթոռին նախադրանը պիտի ըլլար, մինչդեռ շատ չանցած՝ չարչարանաց աթոռի մը պիտի փոխուէր: Պիտի ուզէի որ, հոն, այդ հանդիսաւոր ու յուզումնալից վայրկեանին, ամբաստանողը, հանէր գրպանէն թուղթի այն կտորը որուն մէջի գիրը իրը ըլլալը պիտի չի կրնար ուրանալ Սրբազան Արքեպիսկոպոսը և որուն ինչ տեսակ ածական տալու համար, Թուրքիոյ Հայոց Ազգային Ժողովը պէտք պիտի չունենար խորհրդարանական յանձնաժողովի մը ո՛չ խորհուրդներուն, ո՛չ վճիռին և ոչ ալ ձգձգումներուն:

Երէցեանով սկսուած գրութիւն մը Տօքթ. Թերզեանով վերջացուցած ըլլալու համար, որ անոր եթէ ոչ՝ էն կարող գէթ էն համոզուած պաշտպանն է, չըսելու համար էն կոյրը, յիշեմ այս վերջինին մէկ նշանաւոր խօսքը վերջին Նիստի պահուն.

— Կը պահանջեմ որ, եթէ ամբաստանութիւնները չի հաստատուին, ամբաստանողները պատժուին:

— 'accord.' Cher docteur.'

Ես, օրէնական տեսակէտով, ընտրութեան բեկանումի կողմը ըլլալով հանդերձ, դեռ ուղղակի ամբաստանութիւն մը չեմ բրած Երէցեան Սրբազանի անձին դէմ, բաց ի այն պարագայէն՝ ուր հրապարակաւ բացատրութիւն ուզած եմ իրմէն, Կէօչէօղլուի հետ իր մտերմութեանը մասին, և տակաւին պատասխան չեմ ստացած, նոյնպէս հրապարակաւ, Մամուլի միջոցաւ, որ յանցապարտութիւններու ու անպարկեշտութիւններու մեծ ցուցադրիչն է հասարակութիւն բոլոր մեծ Դատաւորին առջեւ: Ես, կ'ըսեմ, հակառակ ատոր, պատրաստ եմ անմիջապէս Ազգային Ժողովէն իբր հրաժարած դուրս գալու, եթէ Երէցեան Եպիսկոպոս իր մեղքերէն մաքրուած, գայ բազմիլ Ղալաթիոյ Խորհրդարանը: Իսկ դուք, տասնըվեց կամ քսան հոգիներդ, Երէցեանի ետեւէն կը խոստանա՞ք դուրս ելլալ, à la queue leu leu, դուք որ, հակառակ բոլոր ծանր ամբաստանութիւններուն, կ'աշխատիք զայն «անպատճառ» և «անմիջապէս» Երսափոխան ընել և կ'երազէք վաղը պատրիարք դարձնել, իբր միակ արդարացում կամ իբր հրաշալի փաստ, Ազգային Ժողովականներուն երեսին նետելով սա պատմական ու անարգական խօսքը.

— Ձեզ ո՞վ յարաբերութիւն չէ ունեցած խաֆիէններու հետ:

Կեցցե՛ս. բայց դուն ինչո՞ւ յարաբերութիւն չի մշակեցիր Վահրիճ վարդապետին հետ, երբ հասկցար անոր ինչ կարիճ մը ըլլալը:

Սկիզբէն զարմանք յայտնեցի թէ, ինչ երես պէտք է ունենար մէկը, որ այդչափ անհերքելի ու ծանր ամբաստանութիւններու առջեւ դեռ իր պաշտօնը պահած, քննութիւն կը պահանջէ: Եթէ քննութիւնը ըլլայ և ըսուածները ապացուցուին, ես այն ատեն, ա՛լ զարմանք չպիտի զգամ: Ինչու որ կ'սկսիմ հասկնալ եպիսկոպոսին հոգեբանական վիճակը: Կամ տակը կամ վրան: Յանդուգն մարդիկ յաճախ շահեր են: Փոխանակ այսպէս, անպոչ, աննշան, երեսէ ինկած մնալու «կամ բոլորովին սա «ճիւպպէս ալ աէֆ» կ'ըսեմ, կը մտածէ մարդը, կամ Ազգին գլխուն Պատրիարք կը թառիմ, մարդու սա տարիքին մէջ:»

Le jeu vaut la chandelle.'

ԶԻԹԹԻ-ՍԱՐԱՖ

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԱԼՊԱՆԻԱԿԱՆ ԸՄԲՈՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

Լոնտոնի լրագիրները վրդովիչ լուրեր կը հրատարակեն Մալիսօրներու կացութեան վրայ, բայց դիւանագիտական շրջանակներու մէջ խիստ լաւատես են այդ խնդրի կարգադրութեան մասին, հակառակ որոշ վերապահութեան մը:

⁂ Իտալական լրագիրները կը հրատարակեն ալպանիական առժամեայ կառավարութեան պետ Թօրկըցցօ Թօչչիի մէկ նամակը Բոտկորիցայէն: Այդ նամակին համաձայն, 60,000 զինուած Ալպանիացիներ հաստատապէս որոշած են իրենց կռիւը շարունակել Թուրքերուն դէմ, եթէ երբեք Բ. Դուռը չընդունի իրենց պայմանները: Թղթատարական ու հեռագրական միջոցներէ զուրկ, Ալպանիացիները չեն կրնար քաղաքակիրթ Եւրոպայի իմացնել Ալպանիոյ մէջ Թուրքերուն ի գործ դրած բարբարոսական արարքները: Նամակին վերջը տէրութեանց ազդու միջամտութիւնը կը խնդրուի ի նպաստ Ալպանիացիներուն:

⁂ Նախարարաց Խորհուրդը իր առջի օրուան նիստին մէջ Մալիսօրներու առաջարկները քննութեան ենթարկելով, հետեւեալ որոշումները առաւ: Հովիւ, անտառապահ և այդ կարգի պաշտօններ ունեցող Ալպանիացիներուն արտօնութիւն տրուաւ զէնք կրելու, պայմանաւ որ իրենց գիւղերու Ծերերու ժողովը երաշխաւորէ: Մասնաւոր արտօնագիր պիտի տրուի զէնք կրողներուն: Կառավարութիւնը արմտիք և ուրիշ ուտելիք պիտի բաշխէ կարօտ փախստականներուն: Կառավարութիւնը պիտի վերաշինէ կամ պիտի վերանորոգէ վերջին դէպքերուն ատեն քանդուած կամ վնասուած տուները: Կառավարութիւնը [illegible] պիտի վերաշինէ ռումբերէն քանդուած եկեղեցիները: Նախարարաց Խորհուրդը հարկ եղած հրահանգները տուաւ Շքօտրայի կուսակալին, իրենց տեղերուն մէջ հաստատուելու համար 52 Մալիսօր ընտանիքներ, որոնք անձնատուր եղած են:

⁂ Արտաքին գործոց Նախարարութիւնը առջի օր օսմ. դեսպաններուն հաղորդեց Մալիսօրներուն տրուած պայմանաժամին 15 օր երկարաձգումը: Արտասահմանի օսմ. դեսպանները ի վեր պիտի հանեն Բ. Դրան անկեղծ և բարեացակամ տրամադրութիւնները, յայտարարելով թէ հակառակ եղած զիջումներուն, եթէ ապստամբները անձնատուր չըլլան, այդ բանը վերագրելու է քանի մը տէրութեանց խրախոյսին, որոնք կը փափագին Վերին Ալպանիոյ մէջ տիրող արդի կացութեան երկարաձգումը:

⁂ Չէթինէէի օսմ. դեսպան Սատրէտտին պէյի կողմէ հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ բազմաթիւ Մալիսօրներ անձնատուր եղած են: Պայրաքտար Թոմաս իր 25 մարդոցմով անձնատուր եղած է նմանապէս:

⁂ Ալպանիական առժամեայ կառավարութեան պետ Թօչչի երկու անգամ տեսակցած է Պէրաթի երեսփոխան Իսմայիլ Քէմալ պէյի հետ: Թօչչի խոստովանած է թէ այս անգամուն ապստամբական շարժումը չէ յաջողած, բարոյական ու նիւթական աջակցութիւնը պակսած ըլլալով ճիշդ հոգեբանական վայրկեանին: Բայց յոյս յայտնած է որ Միրտիթները պիտի վերսկսին ապստամբական շարժումը, աւելի լաւ պատրաստուած ու կազմակերպուած, իրենց անկախութիւնը ձեռք բերելու համար: Իսմայիլ Քէմալ պէյ խորհուրդ տուած է անկախութեան գաղափարէն հրաժարելու, քանի որ Ալպանիացիներուն ծրագրին մէջ չկայ այդպիսի բան մը:

⁂ «Թրանքֆուրթէր Զայթունկ» կ'ըսէ թէ Թուրքիա Չէթինէէի կառավարութեան հաղորդած ըլլալով ընդհանուր ներման հրամանը, Գարատաղի կառավարութիւնը տէրութեանց յայտնած է թէ ձեռքէն եկածը պիտի ընէ, որպէսզի խաղաղութիւնը չի վրդովի Պալքաններուն մէջ:

⁂ Ասկէ առաջ ծանուցուած էր թէ ընդհանուր ներում շնորհելէն յետոյ, Սուլթանը իր ներկայութեանը ընդունած էր ներման արժանացած ալպանիացի ցեղապետներէն մէկ քանին: Թուրք թերթ մը պաշտօնական աղբիւրէ քաղած տեղեկութիւններուն վրայ հիմնուելով, բացարձակապէս կը հերքէ այդ լուրը:

ԽԱՌՈՎԹԻՒՆԸ ԵԷՄԷՆԻ ՄԷՋ

Հոտէյտայէն «Թանին»ի ղրկուած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ մեծ պատրաստութիւններ կը տեսնուին, Սէիտ Իտրիսի դէմ կռուելու համար: Մէքքէի Էմիրը իր տրամադրութեան տակ ունի տասը վաշտ զինուոր, որոնք Գոնֆիտայէն Իպհա պիտի մեկնին: Նէճտի կուսակալ Մէհմէտ Ալի փաշա, տասը վաշտերով և վեց թնդանօթներով, Ճիզան պիտի երթայ, ապստամբներուն դէմ կռուելու համար: Ճիզանէն և Իպհայէն ղրկուած զինուորները ճամբուն վրայ ընդհարումներ ունեցած են բազմաթիւ ըմբոստներու հետ: Այս վերջինները 1000 զինուոր սպաննած և 500 հոգի վիրաւորած են: Զինուորները մեծ անկարգութեամբ խոյս տուած են Ճիզանի կողմը: Այս վերջին քաղաքը ամբարտակուած ըլլալով, հարիւրաւոր զինուորներ սպաննուած ու վիրաւորուած են: Ի վերջոյ, Արաբները ետ քաշուած են, չորս թնդանօթ, չորս Մաքսիմ խորտակելով, 2000 հրացան և զէնք ու ռազմամթերք գրաւելով: Թուրք հրամանատարը անհետացած է: «Սէնիէն» չափազանցուած գտնելով այդ տեղեկութիւնները, կ'ըսէ թէ բանակին յառաջապահ մասը միայն ծուղակի մէջ ինկած է: Պաշտօնական շրջանակներու մէջ կ'ըսուի թէ քանի մը ջոկատներ, որոնք ջուր փնտռելու գացած էին, դարանակալ ըմբոստներու կողմէ յարձակման կրած են: Այդ անակնկալ յարձակումին պատճառաւ զինուորները անկարգօրէն նահանջած են: Կը հերքուի թնդանօթներու և ռազմամթերքի գրաւումը: Գալով հրամանատար Մէհմէտ Ալի փաշայի, բաւարար ուժով մը ճամբայ ելած է դէպի Ճիզան: Վաշտերը հետզհետէ այդ քաղաքը կը հասնին:

⁂ Ներքին գործոց նախարար Խալիլ պէյ խմբագրի մը յայտարարած է թէ Սանաայի կողմը նոր ընդհարում չկայ: Ասիրի կողմը գտնուող զինուորները դէպ ի Սաիր մեկնելով նուաճած են ըմբոստները: Բաղրըպ պէյի զօրաբաժնին յառաջապահ գունդը բազմաթիւ ըմբոստներու ծուղակին մէջ ինկած է: Մէկ քանի մեռեալ ձգելէ յետոյ, նահանջած է: Խալիլ պէյ յայտարարած է թէ առ այժմ ուրիշ մանրամասնութիւններ չկան:

⁂ Հոտէյտայէն հասած ուրիշ հեռագրի մը համաձայն, Ճիզանի շրջակաները տեղի ունեցած կռուին ատեն ըմբոստները բազմաթիւ կորուստներ կրած են, խորտընկոցներու կրակին չդիմանալով

⁂ Նախարարաց Խորհուրդը իր առջի օրուան նիստին մէջ որոշեց Ճիզանի մէջ և շրջակաները աւելցնել զինուորական ուժը, Իտրիսի մարդիկը վերջնապէս նուաճելու և բարեկարգութիւնը վերահաստատելու համար: Բաւարար թիւով զինուորներ պիտի ղրկուին Ճիզան:

ՍԵՒ ԾՈՎՈՒ ՆԱՒԱՀԱՆԳԻՍՏՆԵՐԸ

Բարիզի «Լիպէրթէ» անուն թերթը հետեւեալ յօդուածը կը հրատարակէ. «Կարելի է ըսել թէ Թուրքիոյ ապագան սերտիւ կապուած է նաւահանգիստներու և երկաթուղիներու խնդրին հետ. այս պատճառաւ Թրքական նոր կառավարութիւնը, պաշտօնի գլուխ անցնելուն պէս, հանրօգուտ շինութեանց ծրագրով և գործադրութեամբ զբաղեցաւ: Սեւ Ծովուն մէջ, Սամսոնի և Տրապիզոնի նաւահանգիստները, ի մէջ այլոց, որոնք Պարսկաստանի և Հայաստանի հետ կատարուած առեւտրական գործառնութեանց գլխաւոր քաղաքներն են, պէտք է բոլորովին կերպարանափոխ ըլլան, արդի վաճառականութեան և նաւագնացութեան պէտքերուն համապատասխան ըլլալու համար: Վերջերս լուր եկաւ թէ Հիրսէն, Շնայտըր և ընկերութեան ու Պաթինեօլ ընկերութեան ներկայացուցիչ Կ. Պոլիս կը գտնուէր և [illegible] նաւահանգիստներու շինութեան մասին բանակցութիւն կը կատարէր: Բանակցութիւնները շատոնց բացուած էին և ամէն յոյս կար որ արդիւնքի մը պիտի յանգէին, երբ զարմանքով լսեցինք որ օսմ. կառավարութիւնը ուրիշ խմբակի մը հետ բանակցութեան մտած է և թէ պայմանագրութիւնը ստորագրուելու վրայ է Պանք Նասիօնալ տը Թիւրքիի հետ, Սամսոնի և Տրապիզոնի նաւահանգիստները շինելու և շահագործելու համար: Մեր զարմանքը կը շեշտուի սա պատճառաւ որ ֆրանսական խմբակը կազմուած է մասնագէտ ձեռնարկուներէ, որոնք ամէն երաշխաւորութիւն կ'ընծայեն և որոնք արդէն Անվէրսի, Պիզէրթի, Բէյրութի, Լիպլոնայի, Ռօզարիոյի, Թունուզի, Տաքարի, Ֆիլիպվիլի, Պորտոյի և Հավրի մէջ նաւահանգստի շինութիւններ կատարած են: Պէտք է աւելցնել որ դրամական տեսակէտով, ֆրանսական խմբակը, անվիճելիօրէն, շատ աւելի մեծ կարողութեան տէր է: Մնաց որ, ֆրանսական առաջարկները օսմ. կառավարութեան համար շատ աւելի նպաստաւոր են, քան թէ Պանք Նասիօնալի հետ կնքուած պայմանագրութիւնը: Աւելի ծանրակշիռ պարագայ մը կայ. հիւսիսային Անատոլուի մէջ շինուելիք երկաթուղիներու ծրագիրը, որուն համար բանակցութիւն կը կատարուի Ֆրանսայի հետ, բացարձակապէս կախում ունի Սեւ Ծովու այդ երկու նաւահանգիստներուն հետ: Օսմ. կառավարութիւնը իր միտքը փոխած ըլլալու է որ այդ վերջնական խզումը առաջ գայ: Ո՞վ պիտի կրնայ բացատրել այդ նոր ուղղութեան թաքուն պատճառները. այսօր օսմ. կառավարութիւնը ինչ ազդեցութիւններու ենթարկուած է, առաջին բանակցութեանց միջոցին այնքան փութկոտութիւն ցոյց տալէն յետոյ: Ոչ ոք գիտէ դեռ, բայց անիկա ծանր պատասխանատուութեան մը տակ կ'իյնայ, ծրագիր մը յեղաշրջելով, որ երկրին տնտեսական ապագան պիտի ապահովէր»:

ԽԱՌՈՎԹԻՒՆԸ ՄԻՆԹԷՖԻԳԻ ՄԷՋ

Մինթէֆիգի շրջակաները գտնուող կարգ մը ցեղեր ատենէ մը ի վեր իրարու վրայ կը յարձակին: Այդ ընդհարումներուն առաջքը առնելու համար, Պաղտատէն չորս վաշտ զինուոր ղրկուած է:

ՍԻՕՆԻՍԹՆԵՐԸ ՀԱՅՖԱՅԻ ՄԷՋ

[illegible] երկու կրօնական դասակարգերու խնդրին առթիւ Հայֆայի մէջ ժողովուրդը միթինկ մը գումարած է և շատ մը անձեր ճառեր խօսած են: «Էլ-Քիրմէլ» լրագրին տէր Նէճիպ Նասար էֆ. ալ ուզած է բանախօսութիւն մը ընել, սակայն ներկաներուն մէջ գտնուող [illegible] սիօնիսթ մը, Պլղաքյօ անուն, ուրիշ շատ մը սիօնիսթներու հետ, բանախօսը նախատած ու յարձակում գործած է: Զինուորները և ժողովուրդը միջամտելով, բանախօսութիւնը արգիլած են:

ՄՈՒՇԻ ՃԱՄԲԱՆԵՐԸ

Մշոյ երեսփոխան Գեղամ էֆ. առջի օր հանրօգուտ շինութեանց պաշտօնատունը երթալով, խորհրդական Եուսուֆ պէյի հետ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Մշոյ ճամբաներու շինութեան մասին:

ԾՈՎԱՅԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ

Ծովային նախարար Մահմուտ Մուխթար պէյ, առջի օր, Նախարարաց Խորհուրդը ցրուելէ յետոյ, Բ. Դուռ երթալով, եպարքոսին ու արտաքին գործոց նախարարին հետ տեսակցեցաւ:

ՃԱՄԲԱՆԵՐՈՒ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

Թուրքիոյ ճամբաներուն շինութեան յատկացուելիք 2ուկէս միլիոն ոսկիի փոխառութեան ծրագիրը Նախարարաց Խորհուրդի առջի օրուան նիստին մէջ ընդունուեցաւ:

ՊՈՅՔՈԹԸ

Լոնտոնէն կը հեռագրեն թէ հելլէն կառավարութեան դիմումներուն և պաշտպան տէրութիւններէն մէկուն առաջարկին վրայ, տէրութիւնները Բ. Դրան մօտ դիմում պիտի ընեն, հակահելլէն պոյքօթը դադրեցնելու համար, որմէ կը վնասուին նաեւ իրենց հպատակները: Այդ դիմումը հաւաքական կերպով չպիտի կատարուի, որպէս զի օսմ. կառավարութեան արժանապատուութիւնը չվիրաւորուի:

ԼՐԱԳՐԱԿԱՆ ԴԱՏ

Զինուորական սխալներու պաշտօնատունը «Ռումէլի» թերթին դէմ դատ բացած էր, ճշմարտութեան հակառակ հրապարակութիւն մը բրած ըլլալուն համար: Պատժական Ատեանը յիշեալ լրագիրը դատապարտած է հինգ ոսկի տուգանք ու դատական ծախքերը վճարելու:

ԴԱՀԱԺԱՌԱՆԳԻՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դահաժառանգ Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ. Պըքինկէմ Բէլէսի մէջ տրուած պաշտօնական հանդէսի մը ներկայ գտնուած է: Իրիկուան ներկայ եղած է թատերական շքեղ ներկայացման մը: Հոն էին նաեւ թագաւորը և թագուհին: Դահաժառանգ իշխանը առջի օր Լոնտոնէն մեկնած է, թագաւորէն և թագուհիէն հրաժեշտ առնելով: Կայարանին մէջ Քօննօթի դուքսը ողջերթ մաղթած է: Օսմ. դեսպանը, Լորտ Քիլմորէյ և զօրավար Կոլթէէֆ իշխանին ընկերացած են:

ԱՀՄԷՏ ՐԻԶԱ ՊԷՅ

Երեսփ. Ժողովի նախագահ Ահմէտ Րիզա պէյ, որ ձիէն վար ինկած ըլլալով, երեքշաբթի օր չէր կրցած կայսերական պալատ երթալ, բարի գալուստ մաղթելու համար, առջի օր պալատ գնաց և կայսեր կողմէ ունկնդրութեան ընդունուեցաւ:

ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

ՄԷԿ ԻՆՔՆԱԳԻՐ ԽՕՍՔԸ

Սէլանիկի ենթասպաներու վարժարանի ուսուցիչներուն և ուսանողներուն խնդրանքով, Սուլթանը սա տողերը գրած է այցելուներու տոմարին մէջ. «Յաւիտենական երջանկութեան կ'արժանանան ամէն անոնք որ իրենց ասպարէզ կ'ընտրեն ազգին փառքը բարձրացնելու ծառայութիւնը:»

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹՆԵՐԸ

Ելմտական նախարարութեան պատրաստած մէկ հաշիւին համաձայն, ապրիլ ամսուն պետական գանձուն հասոյթը եղած է 186,084,139 գրուշ: Անցեալ տարի նոյն ամսուն 187,587,912 գրուշ էր, որով 1,503,773 գրուշի նուազում կայ:

ՀՐՈՍԱԽՈՒՄԲԸ

Եանեայի կուսակալը կը հեռագրէ թէ յունիս 8ի գիշերը ութը հոգիէ բաղկացած հրոսախումբ մը, մավզէրեան հրացաններով զինուած, Բոկանի մէջ Վալիոթա ագարակը մտած են: Թէվֆիգ պէյի տունը պաշարելէ յետոյ, կրակի տուած են զայն: Թէվֆիգ պէյ դուրս եղած միջոցին հրոսակներուն կողմէ սպաննուած է: Քննութեամբ հաստատուած է որ գիւղին բնակիչներէն ոմանք գողօնմաքրոյց եղած են և ատոնց մէջ կը գտնուին գիւղին քահանան և ուսուցիչը: Տեղական իշխանութիւնը ձերբակալած է այդ քահանան և ուսուցիչը, ինչպէս նաեւ Նաչօ, Խրիսթօ և Նոյարավճառ Ֆօթօ անուն անձերը: Ջոկատներ ղրկուած են, հրոսակները և փախստական գողօնմաքրոյցները հետապնդելու համար:

⁂ Թրաճորա գաւառակի Բուտարի գիւղէն պուլկար գիւղացի մը սպաննած է Վաքուֆ գիւղէն պուլկար վոյվոտ մը, պուլկար գաղտնի կազմակերպութեան վնասած ըլլալուն համար, իր անձնատուութեամբ: Մարդասպանը յաջողած է խոյս տալ:

ՍՈՒԼԹԱՆԸ ԻԶՄԻՐ ՊԻՏԻ՞ ԵՐԹԱՅ

Ասկէ առաջ ծանուցինք թէ Սուլթանը Իզմիր պիտի այցելէ: «Սթամպուլ» կ'իմանայ թէ այդ այցելութիւնը որոշուած չէ տակաւին: Իրաւ է որ կայսրը փափաք յայտնած է Իզմիր երթալու, բայց այդ ուղեւորութեան թուականը ու մանրամասնութիւնները չեն ճշդուած: Կրնայ ըլլալ որ այդ ճամբորդութիւնը տեղի չունենայ:

ԹԱՓՈՒՐ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

«Իգտամ» կ'իմանայ թէ Նախարարաց Խորհուրդը իր առջի օրուան նիստին մէջ որոշած է հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնը յանձնել ներքին գործոց նախարար Խալիլ պէյի, իսկ հեռագրական, թղթատարական ու հեռաձայնի նախարարութիւնը՝ ծերակուտական Զարեհ էֆ. Տիլպէրի: «Եէնի Կազէթա» կը հերքէ այդ լուրը:

ՍՈՒԼԹԱՆԸ ԵՒ ՕՍՄ. ՄԱՄՈՒԼԸ

Ինչպէս յայտնի է, Սուլթանին Պոլիս վերադարձին առթիւ օսմ. մամուլին կողմէ ուղերձ մը մատուցուած էր կայսեր: Սուլթանը այդ առթիւ գոհունակութիւն յայտնած է:

ԼԷՅԼԷԻ ԲԷԳԱՑԻՔ

Երէկ գիշեր Լէյլէի բէգաւիի տօնին առթիւ մայրաքաղաքիս բոլոր մինարէները, մզկիթները և կրօնական հաստատութիւնները լուսաւորուած էին:

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ՆՈՐ ԹԵՐԹ

Երէկուընէ սկսաւ հրատարակուիլ «Լա Պուրս տ'Օրիան» անուն ֆրանսերէն թերթ մը, փոքրադիր ծաւալով և ութը էջերով: Այդ թերթը իրիկուան լոյս կը տեսնէ, օրուան վերջին լուրերը տալով: Գինն 10 փարա:

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԳՈՐԳԵՐԸ

Թուրքիոյ գորգերը անվիճելիօրէն շատ մը առաւելութիւններ ունին բաղդատմամբ ուրիշ երկիրներու գորգերուն: Այսպէս, Թրքական գորգ մը ամէն ատեն կրնայ յանձնարարուիլ առանց գինի յաւելման, ինչ մեծութիւն ալ ունենան սալօն մը, ճաշասրահ մը, ննջասենեակ մը, զարդախուց մը, ծխարան մը, դրասենեակ մը եայլն: Կարելի է սալօնի մը մէջ տիրող ճաշակին համաձայն յանձնարարութիւն մը ընել Օրիանթալ Քարբէթի, որ ուզուած չափերով և գոյներով գորգեր կը հայթայթէ, զուտ բուսական գոյներու անայլայլութիւնը երաշխաւորելով երկար ատենի համար: Գալով գորգերու ընտրութեան, իր բազմաթիւ յաճախորդներուն տրամադրութեան տակ դրած է նկարներու ճոխ հաւաքածոյ մը, իր արուեստագէտներուն կողմէ պատրաստուած: Այդ նկարներով շինուած գորգերը կատարելապէս գոհացում կուտան գորգի ամենէն նրբաճաշակ ամաթէօրներուն: Յանձնարարութիւնը ըլլալէ չորս կամ վեց ամիս յետոյ (ապսպրուած գորգին տեսակին և մեծութեան համեմատ), կարելի է գորգը ստանալ և սալօնին մէջ փռել, կարասիներու ճաշակին ու գոյնին հետ սքանչելապէս յարմարելով: Կը լսենք թէ գորգի շատ մը ամաթէօրներ յանձնարարութիւններ բրած են Օրիանթալ Քարբէթի: Կը բաւէ միակ այցելութիւն մը տալ այդ մեծ վաճառատունը, համոզուելու համար թէ ամէնէն նրբաճաշակ անձն իսկ բարեբախտ առիթը պիտի ունենայ ընելու այն ինչ որ չէր ըրած մինչեւ հիմա, որովհետեւ ներկայացուած առիթը ճշմարտապէս եզական և բացառիկ է:

ԱՌՋԻ ՕՐՈՒԱՆ ՄՐՐԻԿԸ

Առջի իրիկուն բուռն մրրիկ մը ծագեցաւ մայրաքաղաքիս մէջ, բաւական ծանր վնասներ պատճառելով: Պահ մը ամբողջ քաղաքը փոշիի խաւի մը տակ ծածկուեցաւ: Ճնշող ու հեղձուցիչ օդը դուրս չափել կուտար թէ փոթորիկ մը պիտի ծագէր, որ ընդհանրապէս արեւադարձի ատեն կը պայթի: Զօրաւոր պատաղ փոշին

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹԵՐԹՕՆԸ

ԹԻՒ 63

ԱՊՏԻՒԼ ՀԱՄԻՏ ԵՒ ՇԵՐԼՈՔ ՀՈԼՄՍ

ՀԵՂԻՆԱԿ՝ ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԹՈՒՐՔ ՀԵՐՈՍՈՒՀԻ ՄԸ

ԳԼՈՒԽ Ա.

— Վա՛յ խաբեբայ, ըսաւ ինքնիրեն գաղտնի ոստիկանը, ինքզինքը իբրեւ նոր եկած օտարական մը կ'ուզէ կլլեցնել ինծի, մինչդեռ յայտնի կ'երեւայ որ երկրին լեզուն ջուրի պէս կը խօսի, որովհետեւ կարելի չէ ենթադրել թէ այդ կառապանը Իտալերէն կամ Ֆրանսերէն հասկնայ ու խօսի....:

Երբ կառապանն ու կրօնաւորը համաձայնեցան ու կառքը ճամբայ ելաւ, Մաք Լայն, որ արդէն ընելիքը որոշած էր, կոյս ձիապանի մը նշան ըրաւ, ձիուն վրայ ցատքեց, առանց սակարկելու. արդէն դժուար պիտի ըլլար այդ բանը ընել, քանի որ լեզուն չէր գիտեր, և սկսաւ հետեւիլ կառքին:

Մինչեւ Զամլըճայի բարձունքը այսպէս հեռուէն գնաց կառքին ետեւէն ու երբ կառքը կեցաւ, ինքն ալ իսկոյն ձիէն վար ցատքեց ու մէճիտիէ մը դրաւ ձիապանին ձեռքը ու հեռացաւ:

Ձիապանը զարմանքով նայեցաւ այդ դրամին և ենթադրելով որ մարդը գուցէ սխալմամբ տուած էր այդքան գումար մը, իր սխալմունքը նշմարելով ետ պիտի դառնար, իսկոյն իր ձիուն վրայ նետուեցաւ ու առաւ քալեց:

Ճիշդ Անգլիացին ալ այդ բանը կը փափաքէր:

Կրօնաւորը, իր կողմէ, կառապանին հաշիւը մաքրելէ ետքը, սկսած էր ոտքով ճամբան շարունակել:

— Անհաւանական պարագայ մը, որ նոր կասկածներու տեղի կուտայ, ըսաւ ինքնիրեն Մաք Լայն, ինչո՞ւ այս մարդը կառքով ուղղակի իր երթալիք տեղը կանգ չառներ ու ճամբան կ'իջնայ, ոտքով շարունակելու համար իր ուղեւորութիւնը: Ապահովաբար չուզեր որ հասկնան իր գացած տեղը:

Իրա՛ւ ալ այդ կրօնաւորին ամբողջ վարմունքը կասկածելի ու խորհրդաւոր էր: Քիչ մը քալելէ ետքը կանգ առաւ և սկսաւ չորս դին դիտել ուշադրութեամբ և մանաւանդ կառապանը որ չէր մեկնած ու իր ձիերուն կեր կուտար:

— Եթէ զիս նշմարէ հեռուէն, ամէն բան ջուրը կ'իյնայ մտածեց Անգլիացին, ուստի ջանանք ծածկուելու:

Իրենց գտնուած տեղը գրեթէ դաշտ մըն էր ուր հազիւ ցանցառ տուներ կ'երեւային պարտէզներու մէջ կորսուած ու խոշոր պատերով շրջապատուած. բարեբախտաբար Անգլիացին ճիշդ այդ պատերէն մէկուն քով կը գտնուէր և կրցաւ անոր ետին պատսպարուիլ:

Քառորդէն աւելի սպասեց այդպէս, մերթ ընդ մերթ գաղտագողի կերպով դիտելով կրօնաւորը որ իր եղած տեղը կը մնար, գետին ծռելով ու ծաղիկներ հաւաքելով ու զանոնք երկարօրէն քննելով:

Յայտնի էր որ այդ մարդը ծաղիկ հաւաքելու չէր եկած ու պարզապէս այդ միջոցին դիմած էր, որպէս զի իր անշարժ մնալը կասկած չյարուցանէ:

Երբ կառապանը իր ձիուն կեր տալը լմնցուց և ճամբայ ելաւ Սկիւտար վերադառնալու համար, այն ատեն միայն կրօնաւորը սկսաւ քալել ինքն ալ իր կողմէ:

Մաք Լայն տեսաւ որ անիկա տուներէն հեռու ամայի դաշտավայրը կ'երթար, ուստի խոհեմութիւն համարեց որ բաւական հեռանայ, քանի որ չէր կրնար իր աչքէն ձողոպրիլ այդ բաց դաշտավայրին մէջ: Յետոյ սկսաւ ինքն ալ հետեւիլ երթալ:

Ա՛լ հիմա ո և է շէնք չի կար շուրջերնին ու ամայի դաշտավայրերն էին որ իրարու կը յաջորդէին:

Կրօնաւորը սկսած էր արագ արագ քալել ու Մաք Լայն դժուարութիւն կը կրէր անոր հետեւելու, հակառակ իր ճարպիկ և յոգնութեան ու քալելու վարժ սրունքներուն:

Քառորդ ժամ քալելէ ետքը՝ Զամլըճայի ետեւի կողմին վրայէն սկսաւ վար ընթանալ: Ճամբան այնքա՛ն խորդ ու բորդ էր որ կրօնաւորը մերթ կ'երեւար, մերթ անյայտ կ'ըլլար, բայց և այնպէս ալ մեր մարդը զայն աչքէն բնաւ չէր վրիպեցներ, միայն թէ այս ընթացքը այնքա՛ն երկար կը տեւէր որ զինքը կը յուսահատեցնէր:

— Արդեօք պարա՞պ տեղը այս մարդուն ետեւէն ինկայ, կը մտածէր, արդեօք իրաւցնէ՞ եւրոպացի կրօնաւոր մըն է որ բնութեան և հանդարտութեան սիրահար մը ըլլալով, եկած է դաշտերուն մէջ պտտելու և ինքնիրեն խոկալու և աղօթելու....:

Բայց հակառակ մտքին մէջ ծնած այս նոր կասկածին՝ Մաք Լայն շարունակեց ամենայն զգուշութեամբ հետեւիլ կրօնաւորին որ թէեւ ատեն ատեն ետին կը դառնար և չորս կողմը կը նայէր, սակայն չէր կրնար նշմարել Անգլիացին որ միշտ ինքզինքը կը ծածկէր մացառներու ետեւ:

Իտալացի վարդապետը այսպէս ապառաժուտ վայր մը հասնելով՝ կրկին կանգ առաւ և այս անգամ աւելի ուշադրութեամբ սկսաւ իր շուրջը դիտել, բայց Մաք Լայն որ սովորութիւն ըրած էր անոր ամէն անգամ կանգ առնելուն գետինը ծռիլ ու պառկիլ, կրկին աներեւոյթ եղաւ մացառներուն տակ: Արդէն այնքա՛ն հեռու էր վարդապետէն որ նոյնիսկ եթէ ոտքի կեցած ըլլար, հաւանօրէն կրկին չպիտի նշմարուէր:

Երբ իր քննութիւնը աւարտեց՝ կրօնաւորը կրկին սկսաւ քալել ժայռերուն վրայ և յանկարծ աներեւոյթ եղաւ:

Մաք Լայն անքթիթ սպասեց որպէսզի երեւան ելլէ: Բայց այս անգամ կրօնաւորը չերեւցաւ:

— Կ'երեւայ թէ յոգնեցաւ ու ժայռի մը շուքին տակ նստաւ հանգչելու համար, մտածեց Մաք Լայն ու ինքն ալ հողին վրայ նստաւ ու սիկառէթ մը վառեց: Իր շուրջը խոտերը այնքան բարձր էին որ անոնց մէջ բոլորովին կը կորսուէր:

Բաւական սպասելէ ետքը, տեսաւ որ վարդապետը մէջտեղ չէր ելլեր, սկսաւ կասկածիլ իր սպասողութեան վրայ:

— Արդեօք աչքէ՞ս փախցուցի, մտածեց:

(Շարունակելի)

այնքան թանձր էր՝ որ կարծես մշուշի կը նմանէր։ Կառքերը և թրամուէյները բռնադատուեցան կանգ առնել։ Թաքսիմի գրօսարանին առջև փոթորիկը այնքան սաստիկ էր որ կրնար տանիլ, անկարելի դարձած էր։ Կիները սարսափահար, նախախնամութեան օգնութիւնը կը հայցէին։ Շատեր գլխարկները կորսնցուցին։ Կառքերուն տակ մնացողներ ալ եղան։ Տանիքներ թռան, ապակիներ կոտրեցան, Ծխնելոյզներ ու տախտակամածներ փլան։ Փողոց տապալած ծառերուն, անհամար են։ Միայն Բերայի Թաղապետական պարտէզներուն մէջ շատ մը ծառեր տապալեցան, հոն գտնուող ժողովուրդը մեծ խուճապի մատնելով։ Ծովուն վրայ ալ արկածներ պատահեցան։ Ճամբան գտնուող շոգենաւերը ստիպուեցան դադրեցնել իրենց գնացքը և ճամբայ ելլող շոգենաւերը յապաղեցուցին իրենց մեկնումը։ Սամաթիայէն առջև մակոյկ մը, ուր չորս կիներ և երկու տղաք կը գտնուէին, ընկղմեցաւ։ Զէյթուն-Պուռնիի գործարանէն շոգեմակոյկներ օգնութեան հասան, բայց անոնք չկրցին բան մը ընել։ Նաւակը Մարմարայի միւս կողմը քշուած էր։ Յայտնի չէ թէ ինչ եղած են խեղճերը։ Ուրիշ նաւակ մը, ուր չորս հոգի կային, Մարմարայի առջև փոթորիկի բռնուեցաւ։ Մեծ դժուարութեամբ հազիւ կարելի եղաւ ազատել նաւակին մէջ գտնուողները։ Ուսկիւտարի մէջ մակոյկ մը երկու նաւակի զարնուեցաւ, բայց մէջը գտնուողները ազատեցան։ Գնալըի եզերքը ձկնորսի նաւակ մը շրջեցաւ և ձկնորսները մեծ դժուարութեամբ ազատեցան։ Հէյպէլի Կղզին Նաւային վարժարանը երկաթ փոխադրող առագաստանաւ մը ընկղմեցաւ և մէջը գտնուողները կիսամեռ վիճակի մէջ Գնալը հասան։ Տակաւին տեղեկութիւն չկայ Սև Ծովու մէջ պատահած նաւային արկածներու մասին։

Օրուան Դէպքեր

ԹՈՒՐՔԻ ՄԸ ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆԸ.— Առջի իրկուն, Ղալաթիա Համամ փողոց, Թիւրք մը, որ կ'երևայ թէ ատելութիւն ունէր 35 տարեկան հայ կնոջ մը, Աղաւնիի նկատմամբ, դանակով մը անոր կոկորդը կտրեց։ Երկուքին միջև բուռն կռիւ մը ծագեցաւ։ Խեղճ կինին աղաղակներուն վրայ, որ արիւնլուայ վիճակի մէջ կը գտնուէր, ոստիկանները հասան, մարդասպանը ձերբակալելու համար։ Թիւրքը փախած ըլլալով, քիչ յետոյ ձերբակալուեցաւ և իր ոճիրը խոստովանեցաւ։

ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐՈՒ ՓԱԽՈՒՍՏ.— Եսկիշէհիրի բանտարկեալները քանի մը բանտապահներ սպաննելէ յետոյ խոյս տուած են։ Զինուորները հետապնդելով զանոնք, ձերբակալած ու բանտ վերադարձուցած են։

ԳԻՆՈՎԻ ԿՌԻՒ.— Թաքսիմ բնակող Յովսէփ անուն մարդ մը անցեալ գիշեր ուշ ատեն գինով վիճակի մէջ տուն դառնալով, կնոջը ու աղջկան հետ կռուի բռնուեցաւ, և երկուքն ալ վիրաւորեց դանակով։

ՈՃԻՐ ՊԱՆՏՐՄԱՅԻ ՄԷՋ.— Անցեալ կիրակի օր, երկու Իսլամներ, մէկը զինուոր և միւսը քաղաքացի, Թուրքի մը տուն մտած են գէշ դիտաւորութեամբ։ Դրացիները ոստիկանութեան իմաց տուած են։ Ոստիկան մը չորս զինուորներու հետ այդ տունը գացած է, այդ մարդիկը ձերբակալելու համար։ Բայց քաղաքային տարազ կրող անձը ոստիկանին վրայ զէնք պարպած է, վիրաւորելով զայն։ Զինուորներէն մէկը, որ Յոյն էր, հրացանով սպաննած է չարագործը։ Ոստիկանութիւնը ձերբակալած է յոյն զինուորը, սակայն հարցաքննելէ յետոյ ազատ ձգած է, իր քաջութեան համար շնորհաւորելով զայն։

ՄԱՐԳԱԳԵՏՆԻ ՀԱՄԱՐ ԿՌԻՒ.— Բիրմաթիի գաւառակին Գարաճալար և Եէնիքէօյ գիւղերու ժողովուրդին միջև մարգագետնի մը համար կռիւ ծագելով, երկու կողմէն 11 հոգի վիրաւորուած են։

ՈՃՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ.— Մաքրիգիւղէն քանի մը ժամ հեռու ոստիկան-զինուորները գտած են արիւնլուայ մարդ մը։ Այդ վերջինը յայտարարած է թէ ինք Այ-Եօրկի գիւղէն Բօսթի անուն մէկն է և զինքը վիրաւորողն է Նորիկօղլը Լէֆթէր։ Վիրաւորեալը հիւանդանոց փոխադրուելով հոն մեռած է։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ
ՏԻԵԶԵՐՔ ՈՒ ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹԻՒՆ
Ի. ԹԷՆԻ
Թարգմ. Յ. Գ. Մրմրեանի
Գին՝ 1 ու կէս դրուշ։ Կը ծախուի Կ. Պոլսոյ բոլոր գրավաճառներուն քով։ 5-3

Տօքթ. Ա. ԱՐՍԼԵԱՆ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
ՓԻԼԱՏԷԼՖԻԱՅԻ ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ ԵՒ ԱՆԴԱՄԱԶՆՆԱԿԱՆ ՔՈԼԷՃԷ ՎԿԱՅՈՒԱԾ
Արարքըմաճ Թալիմհանէ, Բերա Թէփէ-Պաշի թիւ 37
38—50

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԵԷՄԷՆ ՂՐԿՈՒԱԾ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ

Պիլէճիկէն Նիկողոս վրդ.ի կողմէ հետևեալ հեռագիրը ղրկուած է Պատրիարքարան. «Սէլիմէն (Մխիթար) գործոցին երկրորդ բաժնի հետևակազօրքերու վեցերորդ գունդի առաջին վաշտէն տասներկու հայ և երեք յոյն զինուորներ Եէմէն ղրկուելու համար Պոլիսէն տասն օր առաջ մեկնող շոգենաւով հոս հասած՝ քաղաքենիս կ'սպասեն. պարտ ու պատշաճը անօրինել կը խնդրենք։»

ԽՈՅԹՈՒ ԽՆԴԻՐԸ

Բաղէշէն Սուրէն վրդ. յունիս 15 թուով կը հեռագրէ. «Այլ և այլ տասներկուք ոճրագործներ Սըլաղէն (Խոյթ ըսել կ'ուզէ անշուշտ) հոս բերուելով բանտարկուեցան։ Իսկ բուն ոճրագործներէն տակաւին միայն երեքը ձերբակալուած են. հետապնդումները կը շարունակուին։ Մանրամասնութիւնները նամակով։»

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՏՈՒՆԵՐ

Հալէպէն Յարութիւն քհ. (առաջն. փոխանորդ) կը հեռագրէ թէ՝ Բէյլանի և Խըտըր Պէյի մէջ մէկ մէկ աշխատանոցներ բացուեր և յանձնաժողովներ կազմուեր են։ Կուսակալն ալ Անթաքիա գացած ըլլալով վաւերացուցած է այս կարգադրութիւնները։

ՈՏՆՁԳՈՒԹԻՒՆ

Արմաշէն Մեսրոպ Ծ. վրդ. կը հեռագրէ յունիս 16 թուով. «Վանքին սեփական անտառները գաղթականներուն կողմէ բռնած են կտրել. կառավարութիւնը անտարբեր է։ Փութացուցէք պէտք եղած անօրինութիւնը։»

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ԱԳԱՐԱԿ

Նիքսարէն երեք ազգայիններ հետևեալ հեռագիրը ուղղած են Պատրիարքարան. «20 տարիներէ ի վեր մեր սեփականութիւնը եղող ագարակը երեք տարի առաջ բռնութեամբ մեր ձեռքէն առնելով մուհաճիրներուն տրուեցաւ։ Մեր բոլոր բողոքները անլսելի մնացին։ Իսկ հիմա կառավարութիւնը դրամ կուտայ մուհաճիրներուն որ հոն տուներ շինեն։ Կա՛մ մեր իրաւունքը հաստատելով ագարակը վերադարձնել և կամ մեզի տեղ մը ցոյց տալ։»

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Տեղապահին անունով պատր. փոխանորդը շնորհաւորական այցելութիւն տուած էր անգլիական դեսպանին՝ Ճորճ Ե.ի թագադրութեան հանդէսին առթիւ։ Առջի օր անգլիական դեսպանատան Գործակատարը Մր. Զարլս Մէջօրլինկ և Բ. Թարգման Անտոնիու Ռիան, անձամբ ազգային պատրիարքարան երթալով, փոխադարձ շնորհակալութեան այցելութիւն տուին փոխանորդ հայր սուրբին որ ընդունեց զիրենք և հարկ եղած պատուասիրութիւնները ըրաւ։

⁂ Նոյնպէս առջի օր փոխանորդ հայր սուրբին այցելեց Բերայի Ֆօռ վարժարանին տնօրէնը Մ. Ֆօռ, իր օգնականին հետ և հրաւիրեց փոխանորդը որ ներկայ գտնուի իր վարժարանին 25 ամեակին առթիւ տեղի ունենալիք հանդէսին։ Այս առթիւ Պ. Ֆօռ խնդրեց նաև փոխանորդէն որ իր վարժարանին հայերէնի և կրօնի դասաւանդութեան համար կարող ուսուցիչ մը յանձնարարէ՝ Պ. Փափազեանի տեղ որ մեռած էր։

ԱՅՐԻԱԽՆԱՄԸ

Այրիախնամ յանձնաժողովը իր վերջին նիստին մէջ որոշեց մեքենայով ֆանէլա հիւսելու մէկ մէկ գործարան բանալ Մարաշի և Հաճընի մէջ և այս մասին առաջնորդներուն և տեղական մասնաճիւղերուն կարծիքը ուզել նախապէս։

⁂ Իզմիրի արևելեան գորգի գործարանը Այրիախնամի դիմումին վրայ Հաճընի մէջ գորգի մասնաճիւղ մը պիտի հաստատէ՝ այս մասին տեղական քննութիւնը կատարած ըլլալով։

ԻԶՄԻՐԵԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Տիկին Պէաթրիչ Ալիօթի խոստացած է յառաջիկայ և յաջորդ տարիներու համար անգլիերէնի վարժուհի բանալ Հախիխեանց վարժարանի մէջ և թոշակը ամբողջապէս ինք վճարել։ Այս տարի անգլիերէնի դասը ջնջուած էր Հախիխեանց վարժարանէն, խնայողական տեսակէտով, և այս պատճառաւ կարգ մը աշակերտուհիներ Ամերիկեան վարժարան գացած էին։

⁂ Թագւոր էֆ. Սալաթեան ինքնաբերաբար յայտնած է որ Ազգային արկղէն ունեցած պահանջքը, 100 օսմ. ոսկի, ամբողջապէս կը նուիրէ։ Ինչպէս կը յիշուի Տքթ. Պ. էֆ. Կասաբ, Սարգիս էֆ. Թագւորեան, Յարութիւն էֆ. Իփլիքճեան և Պաքքալեան եղբարք նոյնպէս բաշխած էին իրենց առնելիքները։

⁂ Վերջերս Իզմիրի Կրթական տեսչութենէն Առաջնորդարան խիստ հրահանգ գացած էր և կը պատուիրէր որ [illegible] քննութեանց արդիւնքը մանրամասնաբար հաղորդուի Կրթ. Տեսչութեան. հակառակ պարագային ոչ մէկ վկայագիր չի պիտի վաւերացուի։ Առաջնորդը խնդիրը Պատրիարքարան տեղեկագրած ըլլալով, պատասխան ստացած է թէ՝ Կրթ. Տեսչութեան պահանջքը, Պատրիարքարանի ցոյց տուած ուղղութեան հակառակ ըլլալով՝ անընդունելի է, հետևաբար պէտք է ըստ այնմ վարուիլ ցնոր անօրինութիւն։

⁂ Յանուն Պոտուրումի բանտարկեալ [illegible] խնդրագիր հասած ըլլալով Իզմիրի Առաջնորդարանը, Պոտուրումի գայմագամ Խորանեան էֆ.ի գրուեցաւ և տեղեկութիւն խնդրուեցաւ նոյն տեղի հայ բանտարկեալ թիւի և վիճակի մասին։

⁂ Իզմիրցի տիկին մը հաղորդած է տեղւոյն Առաջնորդարանին որ իր կալուածներէն մին 500-600 ոսկի արժողութեամբ որոշած է Ազգին նուիրել և օրինական գործողութիւնները պիտի կատարէ ընդհուպ։ Առաջնորդը յատկապէս շնորհակալութիւն յայտնած է։ Յիշեալ բարեպաշտ տիկինը իր միւս կալուածներն ալ մտադիր է ազգին նուիրել։

ՄԻԱՑԵԱԼԻՆ ՆԻՍՏԸ

Միացեալ Ընկերութիւնը իր տարեկան Ընդհ. Ժողովը գումարեց առջի օր իր դրասենեակին մէջ։ Առաջին նիստին մեծամասնութիւն չէր գոյացած, իսկ երկրորդ գումարման կարելի եղաւ մեծամասնութիւն գոյացնել։

Սահակեան էֆ. Փարտեան ատենը բանալէ վերջ ներկայացուց Տեղապահ Սրբազանին նամակը, որով վարչական ժողովներու գումարման օրը և իր նոր առողջացած ըլլալը յայտնելով, իր կողմէն Տ. Գրիգորիս Արքեպս.ը ղրկած էր նախագահելու։ Ժողովը շնորհակալութիւն յայտնեց։ Նախորդ նիստին ատենագրութիւնը կարդացուած միջոցին, Ա. Հիւրմիւզ հարցուց Տնօրէն Ժողովին թէ Հ. Բ. Ը. Միութեան վարժարաններուն համար «անպայման կերպով պիտի բացուին» բացատրութիւնը ինչ կը նշանակէ։ Տնօրէն Ժողովին անդամները պատասխանեցին թէ այդ վարժարանները պիտի բացուին Հ. Բ. Ը. Միութեան անունովը ու Միացեալ Ընկերութեանց ուղղութեամբ և ծրագրով։ Ժողովը անցաւ յետոյ քննելու մի առ մի նոր կանոնագրին յօդուածները։ Առաջին յօդուածը որ կը վերաբերէր Միացեալ Ընկերութեան կրթութիւնը տարածելու նպատակին, վիճաբանութեան առիթ եղաւ։ Ա. Հիւրմիւզ և Ա. Ֆնտըգլեան առաջարկեցին որ աւելցուի «Նախակրթութիւն» բացատրութիւնը, որովհետև Միացեալ Ընկերութեան նպատակը գաւառի մէջ նախակրթութիւն տարածել է և եթէ յաջողի լիովին գործադրել իր այս նպատակը, շատ կարևոր պարագ մը կատարած կ'ըլլայ։ Տնօրէն Ժողովին կողմէ Յ. Յակոբեան և Ս. Հայաճեան բացատրեցին թէ «կրթութիւն» բառը ընդհանուր իմաստ ունի և նախակրթութեան գաղափարը կուտայ, այնպէս որ եթէ միմիայն նախակրթութեան համար վարժարան բացուի կաշկանդուած պիտի ըլլայ Միացեալ Ընկերութիւնը գործելու մէջ։ Թեր ու դէմ վիճաբանութենէ յետոյ որոշուեցաւ անփոփոխ պահել նոյն յօդուածը, քանի որ ուրիշ յօդուածի մը մէջ արդէն իբրև գլխաւոր նպատակ ցոյց տրուած էր Նախակրթութիւնը։ Մինչև 7րդ յօդուած փոքր փոփոխութիւններով վաւերացուելէ յետոյ, 8րդ յօդուածը վէճերու առիթ տուաւ վիճաբանութեան։ Այս յօդուածին մէջ ըսուած էր որ Ընկերութիւնը կը կազմուի բաժանորդ անդամներէ որք երկուքի կը բաժնուին. Գործօն անդամ և Օժանդակ անդամ։ Գործօն անդամները պիտի վճարեն իբրև մուտքի տուրք մէկ օսմ. ոսկի և իբրև ամսաւճար 15 դրշ. և անոնք որ 15 դրշ.էն նուազ բաժնեգին կը վճարեն պիտի կոչուին Օժանդակ անդամ։ Ասոր դէմ խօսեցաւ Հմայեակ Սրբազան, որ մինչև 40 փարա տուողը ընտրող և ընտրելի ընել առաջարկեց, աւելցնելով որ նոր կանոնագրութեան այդ յօդուածը ազնուականութիւն կը բերէ։ Այդ յօդուածին դէմ խօսեցան նոյնպէս Հ. Փօլաճեան, Կ. Խորասանճեան, և Յ. Ճանկիւլեան էֆ.ները։ Իսկ ի նպաստ խօսեցան Ա. Հիւրմիւզ, Յ. Յակոբեան որոնք բացատրեցին թէ նոյն իսկ շատ աւելի առաջադէմ երկիրներու մէջ, նմանօրինակ ընկերութիւններու կազմութեան առթիւ այս պայմանը նկատողութեան կ'առնուի, և այս ալ խորհուած է զանազան պատահականութեանց համար։ Այս հիման վրայ վիճաբանութիւնները շարունակուած ատեն, Ս. Փարտեան ընդհանուր տեսութիւն մը ըրաւ եւրոպական, կրօնական, կրթական և բարեգործական ընկերութեանց պայմաններուն վրայ և եզրակացուց առաջարկելով որ նիւթական որոշ չափ մը սահմանելէ վերջ բարոյական արժանիքն ալ դրուի իբրև հիմ ընտրութեան։ Ժողովը իր առաջնակարգ տեսութեանց համամիտ գտնուեցաւ, որովհետև միայն նիւթական պայմանը հիմ բռնել զրկանք մը պիտի ըլլար անոնց, որոնք մտաւորական արժանիք մը կը ներկայացնեն, հետևաբար թէ այս յօդուածին, նաև յաջորդ յօդուածներուն վաւերացումը և օրակարգի միւս խնդիրներուն նկատառումը յետաձգեց յաջորդ նիստին։

ԿՈՎԿԱՍԱՀԱՅ ԼՈՒՐԵՐ

Կովկ. Հայոց Բ. Ընկերութեան ընդհանուր ժողովին մէջ ձայներու մեծամասնութեամբ որոշուած է ընկերութեան 30ամեայ յոբելեանը յաւերժացնել ընդհանուր ուսուցչական թոշակարկղ մը հիմնելով։

⁂ Սօչիի (Կովկաս) մէջ ձերբակալուած են 5 կողոպտիչ Հայեր, որոնք գողցեր են 7000 րուբլի։ Ձերբակալուածներէն մէկը խոստովանած է, որ ինքը մասնակցութիւն ունեցեր է նաև ասկէ առաջ անգլիացիի մը կողոպտման գործին մէջ։

ԹԱՏՐՈՆ

Հայ Տրամաթիք Թատերախումբը որ վերջերս նոր ուժերով կազմակերպուեցաւ, սկսած է իր ամառնային թատերաշրջանին։ Ժողովրդական ներկայացումներու շարքին առաջին ներկայացումը տեղի պիտի ունենայ վաղը գիշեր Սկիւտար Թէփէի թատրոնին մէջ։ Խաղն է ծանօթ գրող Պ. Վրթանէս Փափազեանի «ԺԱՅՌ»ը (խեղդուած արդարութիւն) չորս արարուածով։ Յետոյ պիտի ներկայացուի «Տիգրոյ Ծուռայ» անուն զաւեշտը։ Սկիւտարի թատերասէր հասարակութեան համար լաւագոյն առիթն է ասիկա թէ՛ զուարճալի ժամանց մը վայելելու և թէ նպաստելու Հայ Տրամաթիք Թատերախումբը քաջալերելու համար։ Գիները խիստ չափաւոր են։

ՍԻՆԵՄԱ-ՕՐԻԱՆԹՕ

Յայտագիր յունիս 27-30

Նուագ.— Կեանքը խաղական [illegible] մը մէջ.— Ըմպիչին յաղթանակը (զաւեշտ).— Պաշտպանը.— Ով որ իր անիւը կ'[illegible] կը վազէ (զաւեշտ).— Նուագ.— Կոմոն-Ժուռնալ (Այժմէութիւն).— Ես ձօքէյ ըլլալ կուզեմ.— [illegible] (տռամ).— Գէշ մարմաջ մը (զաւեշտ).— Նուագ.— Կարթագինէի քրմուհին (տռամ).— Փորձանք տղան (զաւեշտ)։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊ

Զրոյց կը շրջի թէ մէկ քանի օրէ ի վեր նախարարներուն միջև անհամաձայնութիւն ծագած է ալպանիական խնդրին առթիւ։ [illegible] կ'ըսէ որ ալպանիացի ըմբոստներուն նկատմամբ թեթևամիտ ընթացքի մը հետևիլ կառավարութեան և վերադարձող փախստականներուն զէնքերը չառնուիլ։ Դահլիճին նախարարը կը մտնէ որ զէնքերը հաւաքուին, կառավարութեան արժանապատուութիւնը փրկելու համար։ Միւս նախարարները [illegible] համակարծիք են։ Եթէ պատերազմի նախարարը հրաժարի, հաւանական է որ ուրիշ նախարարներ ալ փոխուին։ Զրոյց կը շրջի թէ արտաքին գործոց և ներքին գործոց նախարարներն ալ պիտի հրաժարին։ Մահմուտ Շէվքէթ փաշա հանգիստի պէտք ունենալով, պաշտօնէն պիտի քաշուի։ Կ'ըսուի թէ կամ Ղազի Մուխթար փաշա կամ Պաղտատի Նախորդ կուսակալ Նազըմ փաշա կամ ծովային նախարար Մահմուտ Մուխթար փաշա պատերազմական նախարար պիտի անուանուի։

ՆՈՐ ՄԻՋԱԴԷՊ

ԹՈՒՐՔՈՌՈՒՍ ՍԱՀՄԱՆԱԳԼԽԻՆ ՎՐԱՅ

ԷՐԶՐՈՒՄ, 16 յունիս.— Ռուսիոյ Խանաւէրէքի Ցանենի Բաշին Բէրթա Գովմալ գիւղացի Գօա Ֆոտօ անուն անձ մը հրացանով սպաննեցին։ Յիշեալը ռուսական Խամալըլ պէյ անուն ընկեր մը ունէր։ Էրզրումի կուսակալին հեռագրուեցաւ զինուորներու նկատմամբ օրինական հետապնդումներ կատարել։

"ՍԷՆԻՆ" ԵՒ "ԹԱՆԶԻՄԱԹ"

ԴԱԴԱՐՄԱՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԱԾ

Պատերազմական Ատեանը նկատելով որ «Սէնին» և «Թանզիմաթ» լրագիրները դարձեալ անձնականութեամբ կը զբաղին հակառակ պաշտօնական յայտարարութեան, յիշեալ թերթերը դադարման դատապարտեց։

ԱԼՊԱՆԻԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Մասնաւոր լուրերու համաձայն, Գարատաղցիներու մէջ մեծ դժգոհութիւն կը տիրէ։ Եթէ [illegible] Թագաւորը իր խաղաղասիրական տրամադրութիւններէն չի հրաժարի, ժողովրդական շարժում մը առաջ պիտի գայ։ [illegible] Բուլկարիա կ'երթան հրամանի սպասելով։

ԽՈԼԵՐԱՆ

Պէօթանիոյ մէջ յունիս 14ին քոլերայէ 2 դէպքեր պատահած են։ Իզմիրի մէջ, յունիս 14ին, 4 դէպք, որոնց 3ը մահացու։ Սէրայքէօյի մէջ, յունիս 14ին, 16 դէպք, որոնց 6ը մահացու։

Տօքթ. Ա. ՄԻՄԻԵԱՆ
(ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՏՈՒԱՅԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ)
Աչքի, ականջի, քթի և կոկորդի։
Մասնագէտ Փարիզ. Սէն-Փերնա հիւանդանոցի։ [illegible] Աղքատանոցի։
Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր 9—12 և 1—4 (Բ. Ե.) իր դարմանատունը՝ Բերա, Կալաթա-Սէրայ, Նափիլին փողոց, դիմաց Տօքթ. Եսայեանի։
Աղքատները ձրիաբար կը դարմանէ ամէն օր մինչև կէսօր իր դարմանատանը։ 36

ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ
(Phénix Autrichien)
ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՎԻԷՆՆԱՅԻ ՄԷՋ ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1860 ԻՆ
Ն. ԲԱՐՁՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՎԻԵՐԱՅԻ ԴՈՒՔՍԻՆ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽԸ	6,300,000 ՖՐԱՆՔ
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ	64,000,000 »
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԱԾ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ	230,000,000 »
ՎԵՐՋԻՆ 30 ՏԱՐԻՆԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐԸ	88,000,000 »
1910ԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ՎՃԱՐՈՒԱԾ	6,500,000 »

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ
Պ. Պ. ՔԱՍԹԷԼԼԻ ԵՒ ՍԻԱ
ՄԷՆ ԹԻՒՆԷԼ ԽԱՆ, ՂԱԼԱԹԻԱ.—Կ. ՊՈԼԻՍ
9—52

ՔՈՒՐԹԷՍԻ ԵՂԲԱՐՑ
ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ
ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԵՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
4, Բերա, Թիւնէլի դիմաց. 4
ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԵՒ ՏԵՂԱԿԱՆ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ՃՈԽ ՄԹԵՐՔ. ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՀԱՒՈՐՈՒՄ. ՃԱՇԱՐԱՆԻ. ՆՆՋԱՍԵՆԵԱԿԻ ԵՒ ՀԻՒՐԱՍՐԱՀԻ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ ԵՒ ԱԹՈՌՆԵՐ
Կարասի գնելէ առաջ, մեր վաճառատունը այցելեցէք։ Գիները խիստ չափաւոր եւ անմրցելի են։ Այցելութիւն մը կը բաւէ, համոզուելու համար։ 52—28

ԿԱՅՍ. ԼԻՍԷ ԱՂՋԿԱՆՑ
ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՆ. ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ
ԲԱԽՏԴ ՓՈՐՁԵԼՈՒ Է

30,000 տոմսակներէ բաղկացած վիճակահանութիւն մը սարքուած է աղջկանց կայս. լիսէին համար, որ Գանտիլլիի մէջ պիտի բացուի մօտերս, օսմ. նորահաս աղջկանց մտաւորական մշակութեան նպաստելու հայրենասիրական նպատակով։ 2219 տոմսակներ դրամական պարգևներ պիտի շահին։ Մեծ պարգևը 3000 օսմ. ոսկի է. 5էն 1000 ոսկիի դրամական պարգևներ ալ կան։ Կէս տոմսակի գինն է մէկ օսմ. ոսկի. քառորդինը՝ կէս օսմ. ոսկի և 1/8ինը՝ մէկ քառորդ օսմ. ոսկի։ Այդ տոմսակներէն գնելով մարդ նպաստած կ'ըլլայ երկրին ամենէն կարևոր և ամենէն օգտակար կրթական մէկ հաստատութեան, առանց հաշուելու վերոյիշեալ պարգևները։ Տոմսակներու վաճառումէն գոյացած արդիւնքը Օսմ. Կայս. Պանքային պիտի դրուի։ Թիրաժը տեղի պիտի ունենայ 1911 նոյեմ. 13ին, Սուլթանին ծննդեան տարեդարձին օրը, Օսմ. Կայս. Պանքային կեդրոնատեղին մէջ, Կայս. պանքային և աղջկանց կայս. լիսէին վարչական մարմնոյն հսկողութեան ներքև։ Շահած պարգևները պիտի վճարուին այդ ելմտական հաստատութեան կողմէ։ Օսմ. Կայս. Պանքան, Համբ. Պարտքի Վարչութիւնը, ծխախոտի Րէժին անձնուիրաբար սահմանած ըլլալով տոմսակներու վաճառումը, տոմսակ գնել ուզողները կրնան դիմել այդ հաստատութեանց կեդրոններուն կամ մասնաճիւղերուն գրասենեակները մէջ։ Տոմսակ ծախողներուն համար մասնաւոր պայմաններ։ 35—12

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱԶԴ.— 1896ի 5% օսմ. փոխառութեան պարտամուրհակներուն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1905 յուլիս 1/14ին սպառող թիւ 18 կտրօնը եթէ մինչև յունիս 30/13 յուլիս չներկայացուի վճարելու համար, չեղեալ պիտի համարուի։ 10—8

⁂

ԱԶԴ.— Բաժնետէրերուն կը ծանուցուի թէ, կանոնագրութեան 29րդ յօդուածին համաձայն, Բաժնետէրերու Ընդհ. Ժողովը տեղի պիտի ունենայ 1911 յունիս 28ին, Լոնտոնի մէջ, Ուինչէսթըր Հաուզ, Օլտ Պրօտ Սթրիթ, կէս օրէն մէկ ժամ յետոյ, Վարչական Խորհուրդին տեղեկագիրը կարդացուելու, 1910 դեկտ. 31ին սպառած տարեշրջանին հաշիւները վաւերացնելու և Վարչական Խորհուրդին պարպած անդամներուն տեղ նորեր ընտրելու համար։ Կանոնագրութեան 27րդ յօդուածին համաձայն, այն բաժնետէրերը որոնք առնուազն 30 բաժնեթուղթի տէր են, իրաւունք ունին Ընդհ. Ժողովին ներկայ գտնուելու. Ժողովին գումարումէն տասն օր առաջ բաժնեթուղթերը աւանդ ձգելով Կ. Պոլսոյ կեդրոնատեղին կամ արտասահմանի մասնաճիւղերուն ու գործակալութեանց մէջ՝ Լոնտոն, Թրոկմորթըն Սթրիթ, թիւ 26, Բարիզ՝ Մէյէրպէր փողոց, թիւ 7։ 10—10

ԹԻՃԱՐԷԹ ՎԷ ՆԱՖԻԱ ՆԷԶԱՐԷԹԻ

Սամսուն Սըվաս տէմիր եօլընըն տէօրտիւնճիւ, պէշինճի, ալթընճը, եէտինճի գըսըմլարը ինշաաթընըն ինալէի գաթիյէսի չէհրը հալ րումինին եիրմիպէշինճի կիւնի իճրա գըլընաճաղը մուգատտէմէն իլան իտիլմիշ [illegible]
9 հազիրան 327

ՊԱՀՐԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

1250 [illegible]
9 հազիրան 327 3—3

ՀԱՐՊԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

[illegible]
14 հազիրան 327

⁂

[illegible] 1—3

ՊՈՄՈՆԹԻ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Պոմոնթի գարեջրագործարանի անանուն ընկերութեան գրասենեակները փոխադրուած են Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, Ապարեան խան։

⁂ [illegible] օսմ. անանուն ընկերութեան գրասենեակները փոխադրուած են Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, Ապարեան խան։

10—10

ԱՒՍՏՐԵՒՕՍՄԱՆԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՀԱՒՈՐՈՒՄ
ՆՆՋԱՍԵՆԵԱԿԻ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ
ՃԱՇԱՍՐԱՀԻ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ
ՍԱԼՕՆԻ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ
ԶԱՐԴԱՐՈՒԹԻ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ
ԱՇԽԱՏՈՒԹԵԱՆ ՍԵՆԵԱԿԻ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ

ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ԿԱՀԱՒՈՐՄԱՆ

ԲԷՐԱ, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 320 (ՆԱԽԿԻՆ ԲՕԼԷ ՔՐԻՍԹԱԼ)

ՄՆԱՅՈՒՆ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԳՈՐԳԻ ՄԵԾ ՄԹԵՐՔ
ԱՆԿՈՂՆԻ ԿԱԶՄԱԾՆԵՐ, ՕԹՈՑՆԵՐ, ԹՈՌՆԵՐ,
ՊՐԻԶԳԻՉՆԵՐ
ԿԱՀԱՒՈՐՄԱՆ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ
ԹԻՒԼԷ ԵՒ ԿԵՐՊԱՍԷ ՎԱՐԱԳՈՅՐՆԵՐ
ԱՄՓԱԼԱԾԻ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ
Չափու վրայ յանձնարարութիւններ
բնակարաններու համար

ماجد محمد قره قاشه

ՄԱՃԻՏ ՄԷՀՄԷՏ ԳԱՐԱԳԱՇ

ԹՕՀԱՖԻԷԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ ՃԱՏՏԷՍԻ, ԹԻՒ 11 ԵՒ 12

Սոյն առեւտրական հաստատութեան նշանաբանն է առեւտրական աշխարհի մէջ սա իմաստալից օրէնքին հետեւիլ. «Վերանորոգութեան ոգին կ'ապահովէ յաջողութիւնը»։ Եւրոպայի նմանօրինակ հաստատութեանց նման նոր վաճառատուն մը շինել տուած է, ուր թօհաֆիէի վերաբերեալ ամէն կարգի ապրանքներ կը գտնուին։ Վաճառատան Տէրը Եւրոպայի առեւտրական ամենէն կարեւոր կեդրոններուն մէջ ըրած ուղեւորութեան շնորհիւ, բերել տուած է ամենավերջին նորաձեւութեամբ շինուած, կիներու եւ աղոց յատուկ **ԶԳԵՍՏՆԵՐ, ՊԼՈՒԶՆԵՐ, ԺԻՒՊԵՐ ԵՒ ԺԻՒՊՕՆՆԵՐ**, *այրերու եւ տղոց համար* **ԶԳԵՍՏՆԵՐ, ՖԱՆԹԷԶԻ ԲԱՃԿՈՆՆԵՐ**, *ամրան յատուկ* **ՀՈՎԱՆՈՑՆԵՐ** *եւ վաճառատան գլխաւոր ապրանքը եւ մասնագիտութիւնը եղող* **ՖԱՆԷԼԱ, ԳՈՒԼՊԱՑ** *եւ ուրիշ շատ տեսակ ընտիր ապրանքներ։ Կը խնդրուի անգամ մը այցելել սոյն վաճառատունը, համոզուելու համար թէ հոն գտնուող ապրանքները ինչ ընտիր տեսակէ եւ որքան աժան են։*

Վաճառատունը Մահմուտ Փաշա Շէքէրճի խանին կից 37 եւ 38 թիւ խանութներէն զատ ուրիշ մասնաճիւղ չունի։ Այս մասին յարգոյ յաճախորդներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրուի։ 16—52

ՄՕՏԷԼ ԹՈՒՐՔԻԱ

ՄԻՔԱՅԷԼ ՏՕՆԻԿԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻՔ

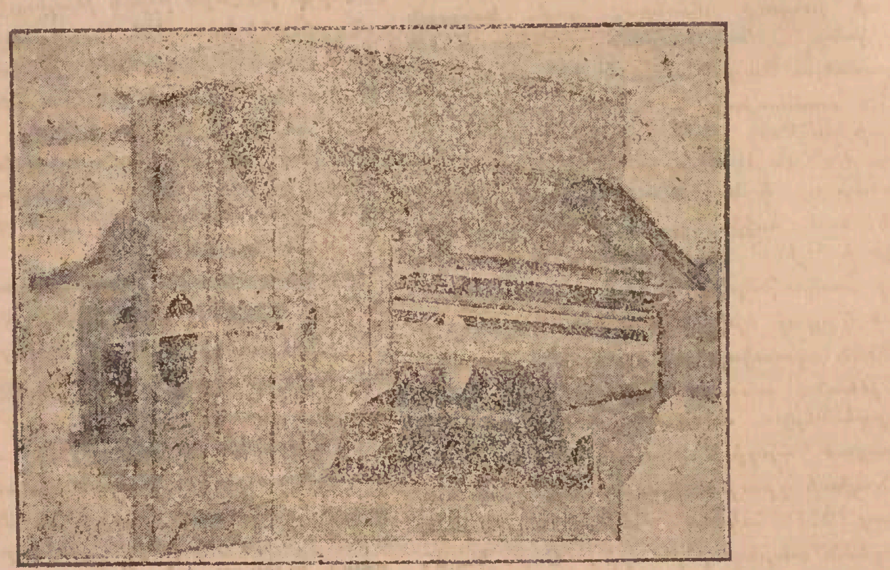

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒՆ ԱՉՔԸ ԼՈՅՍ

ՀՈՂԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒՆ ԿՐԱԾ ՏԱՌԱՊԱՆՔՆԵՐԸ ԵՒ ԴԺՈՒԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԴԻՒՐԱՑԱԾ

Ահա նորահնար եւ ամենէն կատարելագործեալ հունձ մեքենան որ երկրագործներուն մեծ ծառայութիւն եւ դիւրութիւն կը մատուցանէ։ Օրական 300 քիլէ ցորեն, գարի, վարսակ, կտաւատ, թաշնակեր ամենամաքուր եղանակով կը զատէ ցորենէն, մէկ հատիկը չփախցնելու պայմանաւ։ Հողագործները ալ չարտմին թէ օրը անձրեւոտ է, որովհետեւ նոյն օրուան ծեծուածը այն օրը կը հանէ եւ կը մաքրէ։ Այսօրուան գործը վաղուան չի թողուր։

Մեր «Մօտել Թուրքիա» նորահնար հունձ մեքենան գործածուած Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ.ի, Հէքիմ Փաշայի եւ Զալուչ Փաշայի ագարակները, Այմամայի եւ Ալի Պէյ գիւղի կայս. ագարակները, Պլէրեայ Ցակոբ պէյ Տատեանի, Սան Ստեֆանօ Բոյաճը Համօփուլօի ագարակը, Խազնէտար Մէհմէտ պէյի ագարակը, Ինճիրլի Չիֆթլիկ Սարգիս պէյ Սպարթալիի ագարակը, Չաթալճա պէյլէրպէյ Սալիհ էֆ.ի, Բոսֆոր Սարգիս էֆ. Ցակոբովիչի եւ բոլոր գիւղերու ագարակները, Սիլիվրի Օննիկ պէյ Ցակոբովիչի ագարակը եւ բոլոր գիւղերը եւ ուրիշ բազմաթիւ ագարակները եւ գիւղերը փորձեր կատարելով անոնց գնահատման արժանացան եւ այժմ մեր մեքենան կը գործածեն։

«Մօտել Թուրքիա» մեր մեքենան ամէն կերպով պիտի գոհացնէ բոլոր երկրագործները։ Դիւրամատչելի պայմաններ։ Փափաքողներուն քաթալօկ կը ղրկուի։ Դիմել մեքենայի հնարիչ եւ վաճառիչ **ՄԻՔԱՅԷԼ ՏՕՆԻԿԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻՈՑ**

Կ. Պոլիս Ունգափան թիւ 723-729 20—5

محمد قره قاشی زاده رشدی

ՄԷՀՄԷՏ ԳԱՐԱԳԱՇԶԱՏԷ ՌՈՒՇՏԻ

ՄԷՅՏԱՆՃԸԳ, ԵԷՆԻ ԲՕՍԹԱԽԱՆԷ ՃԱՏՏԷՍԻ

Վաճառատան տէրը Եւրոպա կատարած ուղեւորութեան առթիւ վերջին նորաձեւութեան ու իր յարգոյ յաճախորդներուն ճաշակին համաձայն նոր ապրանքներ բերել տուած է։

ՄԵՏԱՔՍԷ ԵՒ ԲՈՒՐԴԷ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ՝ ՎԵՐՋԻՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՄԲ ՆՈՒՐԲ ՃԵՐՄԱԿԵՂԷՆՆԵՐ, ԱՂՋԻԿՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂՈՑ ՅԱՏՈՒԿ ԶԳԵՍՏՆԵՐ, ՇՐՋԱԶԳԵՍՏՆԵՐ ԵՒ ԺԻՒՊՕՆՆԵՐ, ՄԵՏԱՂ ԵՒ ԲՈՄԲԱՏՈՒՐ ՆՈՐԱՁԵՒ ՊԼՈՒԶՆԵՐ, ՁԵՌՔԻ ՆՈՒՐԲ ԲԱՍԿՆԵՐ, ՊԱՏԱՌԱՔԱՂ, ԴԱՆԹԷԼ ԵՒ ԱՓՍԷՆՆԵՐ ԳՈՒԼՊԱՑ, ԹԱՇԿԻՆԱԿ, ՖԱՆԷԼԱ, ՁԵՌՆՈՑ, ՀՈՎԱՆՈՑ, ԲԱՇԲՈՐՈՒՍԻՒՆՆԵՐ ԵՒԱՅԼՆ։ 12—54

رومانیا سرعت واپورلری

هرصالی وپنجشنبه وجمعه‌ایرتسی کونلری (آلافرانغه ساعت ۳ ده) استانبولدن حرکت ایدن واپورلر ۱۲ ساعتده کوستنجه‌یه مواصلت ایدرلر. هرپنجشنبه کونی (الافرانغه ساعت ۳ ده) استانبولدن حرکت ایدن واپور ۱۸ ساعتده ازمیره، ۱۲ ساعتده ازمیردن پیره‌یه و ۳۰ ساعتده پیره‌دن اسکندریه‌یه مواصلت ایدرلر.

ایده‌جك واپورلر	بوهفته ظرفنده حرکت	
پرنچه‌پزا ماریا	—	حزیران ۷ صالی ساعت ۳ ده کوستنجه‌یه
ایمپراتول ترایان	—	حزیران ۹ پنجشنبه « ۳ ده کوستنجه‌یه
رومانیا	—	حزیران ۹ پنجشنبه « ۳ ده ازمیر، پیره واسکندریه‌یه
پرنچه‌پزا ماریا	—	حزیران ۱۱ جمعه‌ایرتسی « ۳ ده کوستنجه‌یه

اجنته‌لر: غلطه‌ده موسیو موللر وشرکاسی

استانبولده کوپری باشنده رشادیه جاده‌سنده ریختیم خانده توفیق بك

Ռումանական Շոգենաւային Ընկերութիւն

ՔԷՕՍԹԷՆՃԷԻ ԳԻԾ

Ամէն երեքշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթ օրեր Կ. Պոլսէն մեկնող շոգենաւերը 12 ժամէն Քէօսթէնճէ կը հասնին։ Հինգշաբթի օրերը մեկնող շոգենաւերը 18 ժամէն Իզմիր, 12 ժամէն Իզմիրէն Պիրէոս եւ 30 ժամէն Պիրէոսէն Աղեքսանդրիա կը հասնին։ Հաղորդակցութիւն ճեպընթաց կառախումբերուն, Պերլինի եւ ռումանական արագընթաց շոգեկառքերուն հետ։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ-ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱՅԻ ԳԻԾ

ՅՈՒՆԻՍ
14/27 Գշ. կէսկ. ժամը 3ին «Բրինչիբէսա Մարիա» դէպի Քէօսթէնճէ
16/29 Եշ. » » 3ին «Տաչիա» դէպի Քէօսթէնճէ
16/29 Եշ. » » 3ին «Իմփ. Թրայան» դէպի Իզմիր, Պիրէոս եւ Աղեքսանդր.
18/1 Շբ. » » 3ին «Բրինչիբէսա Մարիա» դէպի Քէօսթէնճէ

Տեղեկութեանց համար դիմել ռումանական շոգենաւային ընկերութեան ընդհ. գործակալ Ու. Հ. Միւլլերի, Ղալաթիա, քարափին վրայ, եւ գեր գործակալ Թէվֆիգ պէյի, Պոլիս, Րէշատիէ խան, Րըխթըմ խան։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոն.	Անուանք	Թոն.	Անուանք	Թոն.	Անուանք	Թոն.	Անուանք	Թոն.
Ալպանօ	1069	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1531	Մարսէլլօ	3709	Սաֆօ	1119
Ալքէթ	3607	Տոմինօ	938	Հինտու	3720	Միքատօ	3557	Սիրիօ	1735
Անճէլօ	1541	Տուրօ	2383	Հորաթիօ	1600	Միլօ	1057	Սիլվիօ	119
Արիոսթօ	2277	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մոնթէվիտէօ		Սքէբա	1203
Պասանօ	1822	Տինամօ	504	Իտաքօ	2354	Մուրիլլօ	3419	Թասսօ	1323
Պորոտինօ	1264	Էքօ	3464	Իտալիա	5540	Նէգօ	1933	Թ. Ուիլսըն	1546
Պըֆֆալօ	4481	Էլտորատօ	1520	Ջիւնօ	1030	Օսլօ	4100	Թոքիօ	3327
Գէյրօ	1371	Էգաքօ	1841	Քլէոս	1053	Օնթարիօ	4036	Թոլէտօ	1470
Գալիպսօ	1837	Ֆիտօ	954	Քալքինօ	2307	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	242
Գարլօ	1244	Ֆինլանտ	1328	Քոմօ	1700	Պալէրմօ	1637	Վասգօ	1914
Գաթօ	1094	Ֆլամինկօ	342	Լէօ	1053	Պոլօ	510	Վոլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆրանչէսգօ	4582	Լէանտրօ	2272	Ռիալթօ	3329	Վոլթուրնօ	2391
Չօռէթօ	1831	Կալիլէօ	3060	Լիվորնօ	1643	Ռինալտօ	1553	Եէսօ	1350
Գոլորատօ	4235	Կիթանօ	1143	Լորէնցօ	2191	Ռոլլօ	1613	Զէնօ	1200
Գանթօ	2905	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Ռոմէօ	1789	Թարօ	
Գորմօ	895	Կրանատօ	1695	Մազէնթէօ	1972	Ռուպար	38	Մայօն	

«Հիտալկօ» եւ «Բոլէնսօ» շոգենաւները հոս ժամանած են։

«Թիքօ» շոգենաւը յուլիս 10ին հոս կը սպասուի։

Դիմել Գործակալներուն՝ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՑՑՕ

Թիւ 22—24 [illegible] խան Ղալաթիա

عثمانلی مغازه‌سی قره قاش ابراهیم

سلطان حمام نومرو ٤٢

ایصمارلمه وحاضر عسکری البسه‌لر : ایصمارلمه حاضر سیویل البسه‌لر

مغازه‌مزده یکی کشاد ایتدیکمز مانیفاطوره دائره‌سنه بودفعه پارسدن انکلتره‌دن، ایتالیادن، اسویچره‌دن، صوك موده‌یه موافق صورتده هرنوع ایپکلی، یوکلی قماشلر، چارشافلق بلوزه‌لق غایت ظریف رنکلرده ته اولین، قرهپ دوشین قماشلر الحاصل مانیفاطوره‌یه عائد کلیتلی قماشلر جلب ایدلمشدر ـ فیأتلر احتمالك خارجنده اوجوز اولدیغی کبی چشیدلرك نفاستی‌ده آیریجه جالب ممنونیتدر.

رقابت مشروعه هدف آمالمزدر

طبع سلیمه موافق صورتده قماش المق آرزو بیوران خانم افندیلر بردفعه مغازه‌مزی تشریف ایدرلرسه بهمه‌حال ممنون قاله‌جقلرینی تأمین ایلرز . . .

8

ԿԵՂԾԻՔԷ ՄԸ ԶԳՈՒՇԱՑԷՔ

ՄԷՆԻԷՐԻ • ՇՈԳՈԼԱՆ

ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԷՆԷՆ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆ Է

Օրական սպառումն է *60,000* քիլօ

Փնտռեցէք ՄԷՆԻԷՐԻ ՇՈԳՈԼԱՆ

ՌՕՅԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽԸ 5 250.000 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԷՆ ԱՒԵԼԻ

Ծովային Ապահովագր. Ընկերութիւն

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ ՎՏԱՆԳՆԵՐՈՒ
ՇՈԳԵՆԱՒԵՐՈՒ ԵՒ ՄԱՒՈՒՆԱՆԵՐՈՒ ՄԻՋՈՑԱՒ
ՈՒ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ ԵՒ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ԴԷՄ

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԳԼԽԱՒՈՐ ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել՝

ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐՈՒՆ՝
ՔՆԻՓԹԸՆ, ՓՕՐԹՕՆ Տ. ՔՈՒՐԹԷԼԼԻ ՏԸՆԱՐՑ
Ղալաթիա թիւ 6, 7 եւ 8, Պէրէքէթ խան 23—52

مشهور نفائس

سلطان حمامنده بالجیلر مغازه‌سی قارشوسنده یکچلرده محترق اولان مغازه‌ده موجود (فانیله، چوراب، الدیون قراوات، قماش وساره‌کبی) مالل یوزده التمش نقصانله برهفته مدتله بالمزایده صاتیله‌جغی محترم مشتریلره اعلان اولنور.

ԽՏԻՎԻԷԼ ՄԷՅԼԼԱՅՆ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԱՐԱԳ ԵՐԹԵՒԵԿ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՊԻՐԷՈՍԻ Ւ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ
ՄԻՋԵՒ ԵԼԵԿՏՐ. ԼՈՒՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Առաջնակարգ ճաշ.— Սեղանի գինին ձրի

«Օսմանիյէ» շոգենաւը, նաւապետ Կէթէչի, կը հասնի Աղեքսանդրիայէն Բշ. օր յուլիս 20ին եւ պիտի մեկնի երեքշաբթի յուլիս 4ին երեկոյեան ժամը 3ին դէպի Աղեքսանդրիա, հանդիպելով Միտիլլի, Իզմիր եւ Պիրէոս։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

«Մինիէ» շոգենաւը, նաւապետ Լարուսսօ, 1911 յուլիս 5 չորեքշաբթի օր Սուրիոյ եզերքէն հասնելով, 8 յուլիս շաբաթ օրը կը մեկնի դէպի Կէլիպօլու, Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Ռոտոս, Մէրսին, Աղեքսանդրէթ, Թարապուլուզ, Պէյրութ, Հայֆա, Եաֆա, Բորթ Սայիտ եւ Աղեքսանդրիա։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Ղալաթիա, քարափին վրայ, Մէյմէնէթլի խան, Պոլիս՝ Վալիտէ Սուլթան խան։

دیشلرکزی محافظه ایتمك ایسترسه‌کز
رفعت دیش صویی قوللانکز هراجزاخانه‌ده بولنور

ԱՆՆԱԽԸՆԹԱՑ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՈՒՐԱՐՏՈՒ

ԿԱՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԲՆԻԿՆԵՐԸ ԵՒ ԻՐԵՆՑ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ

Գրեց ԳԷՈՐԳ-ՄԵՍՐՈՊ

Ոսկեզօծ Բարեզ պատրաստուած, շքեղ ու թանկագին պատկերներ, 224 էջ. մաքուր տպագրութիւն։

Ունի մարմինէն անջատ՝ ՄԵԾԱԴԻՐ ՊԱՏԿԵՐ *մը եւ* ՔԱՐՏԷՍ *մը որ պատրաստուած է զուտ արձանագրական ծանօթութիւններու վրայ հիմնուած։ Հին Հայաստանի արձանագրական առոյգ եւ վաւերական պատմութիւնն է այս գիրքը։ Բազմաթիւ բաժանորդագրութիւններ արդէն իսկ ամէն կողմէ եղած են։ Կ'արժէ փութալ քանի դեռ գինը չէ բարձրացած։ Գինն է Թուրքիոյ համար 10 դրուշ։ Արտասահման 2 ֆրանք, մէկ րուպլի կամ կէս տոլար։ Դիմել Պոլիս՝ բոլոր գրավաճառներուն եւ Օ. Արզումանի տպարան, Զաքմաքճըլար, Ցակոբեան խան. Կովկաս՝ Գիւղէնպէրկ գրատուն, Թիֆլիս, եւ կամ Աստրախան՝ հեղինակին։* 7—10

ՏՊԱՐԱՆ
"ԱՐԵՒԵԼՔ"
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ Ս. Գ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ

سکه‌سنه قدر کوتورمك ایسترم... ذاتاً اوراده برایشم قالمادی، خانم افندینك برآز اول سویله‌مش اولدیغی کبی سزه بعض سویلیه‌جکلرم‌ده واردر.

ماق‌لاین مسرتله:

— دها ایو، یولمی بولمق ایچون حقیقةً برآز مشکلات چکه‌جك ایدم، برابرجه کیدرز، فقط آلله عشقنه، شو یقینلرده برلوقانطه بولمق قابلمیدر؟... صباحلین ساعت سکزدن بری آغزیمه هیچ برشی قویمادم شیمدی‌ده ذاتاً ساعت طقوزی کچمشدر، دیدی.

— ییه‌جك بولمق ایچون اسکدار اسکله‌سنه قدر کیتمك لازمدر.

— اوحالده یورویه‌لم!

ایکیسی برلکده تها وقرانلق یوقوشدن ایلرولمکه باشلادیلر.

دردنجی باب

ایکی چرکس قادینلری

بوندن اقدم حکایه‌سنی ایتمش اولدیغمز واقعه‌لردن ایکی کون صوکره، بربازار کونی عبدالحمید شفق وقتی کیفلی برحالده اویقوسندن اویانمش ایدی، اوصره‌ده ییلدیز سراینده، امنیت شاهانه ایچون محافظ کیجه بکجیلرندن بشقه کمسه بولنمیور ایدی.

جمعیت خفیه‌یی برهفته ظرفنده میدانه چیقارمق ایچون ماق‌لاینك، قطعی افاده وتأمیناتی، برقاچ کوندنبری عبدالحمیده راحتلغنی اعاده ایتمش واستراحتنی سلب ایتمکه متجاسر بولنان آدملره ویره‌جکی دهشتلی جزا واشکنجه‌لری دوشونمکه باشلامش ایدی.

کندی کندینه:

(مابعدی یارین صباح)

استخراجاً طبعی ممنوعدر

اوپراتور

دوقتور ناظم حمدی

بك اوغلی ذکور خسته‌خانه‌سی طبیب اولی ناظم بك جمعه‌دن ماعدا هرکون، اوکله‌دن صکره بغچه قپوسنده حلب اجزاخانه‌سنده بولنور. فرنکی وبل‌صغوقلغی خسته‌لقلرینده حال حاضر فنه تطبیقاً تداوی ایلکده‌در.